

1,000,000 VYRU JUNG. VALSTYBIŲ ARMIJOS

KOMUNISTŲ VADAI PRALAIMĖJO J. V. APELIACIJOS TEISME

Pripažino Smitho aktą konstituciniu. — Komunistų veikimas sudaro dabartinio laiku aiškų pavojų

NEW YORK. — Jungtinių Valstybių apeliacijos teismas, susidedas iš trijų teisėjų, vienbalsiai patvirtino bausmę, kurią paskyrė federalis teisėjus Medina vienuolikai komunistų.

Išėjus Eugene Dennis, kuris yra kalėjime uždarytas, visi kiti yra laisvi (jie turi užsistatę kaucijas). Komunistų byla tęsiasi devynius mėnesius. Ji baigėsi pereinamųjų metų spalio mėnesį. Teisėjas paskyrė nuo trijų iki penkių metų kalėjimo bausmę, o taip pat pasimokėti po \$10,000.

Nuteistieji komunistai sudaro vadinamąjį Amerikos politbiurą. Teisiami jie buvo už kriminalinį samokslą, susivedančią prie agitavimo nuversti Amerikos valdžią jėgos pagalba.

Komunistų vadai per 30 dienų turės teisę kreiptis į Aukščiausiąjį teismą, kad peržiūrėtų jų bylą.

Svarbiausią teismo opinioniją parašė teisėjas Learned Hand, vienas iš labiausiai išgarsėjusių Amerikos juristų ir J. V. konstitucijos žinovų. Jo raštas susideda iš 66 puslapių. Teisėjas Harrie B. Chase parašė atskirą septynių puslapių opinioniją.

Savo opinionijoje teisėjas Hand teigia, kad teisme buvo patiekta pakankamai įrodymų, kuriais pasiremiant padarytas sprendimas. Komunistų partijos dokumentai griežtai nuneigia gynybų teigimą, jog komunistai nesirengia naudoti jėgos ir prievartavimo tam, kad galėtų įsigauti į valdžią.

Teisėjas Medina, pasak Hand, pasielgė teisėtai patvarkydamas, kad teismiesiems negali būti taikomas laisvo žodžio dėsnis. Esą, negali būti abejonės, kad jei minia yra paruošta riaušėms, tai jos vado kurstymus žodžio laisvės amendmentas neproteguoja.

Teisėjas Hand savo opinionijoje pabrėžia, kad Maskvos diriguojami komunistai visoje eilėje Europos kraštu įsigalėjo jėgos ir prievartos pagalba. To pat jie siekia ir Amerikoje. Amerikiečiai būtų tikri durneliai, jei jie leistų laisvai komunistams ruošti samokslą, kurio tikslas yra užgrobti valdžią. Aukščiausias teismas yra pareiškęs nuomonę, kad žodžio laisvė gali būti suvaržyta, kai tai sudaro aiškų ir tuojautinį pavojų. O toks pavojus Amerikai dabar kaip tik ir yra.

Teisėjas Harold R. Medina bylos nagrinėjimo metu pasižymėjo pavyzdžiumu ir nepasidavęs provokacijoms, kurios nuolat buvo daromos iš komunistų advokatų pusės.

—Anglai, prancūzai ir amerikiečiai sutiko leisti Vakarų Vokietijai padidinti policijos skaičių.

"NAUJIENŲ"

raštinė atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vak., šeštadienį nuo 9 iki 12-tos dienos, sekmadienį uždaryta.

Ispanija gaus \$100,000,000 paskolą

WASHINGTON. — Senatas 65 balsais prieš 15 nutarė Ispaniją įjungti į Marshallo planą, suteikiant jai \$100,000,000 paskolą. Ta suma neįeis į \$2,450,000,000, kurie buvo paskirti šešiolikai valstybių, jau dabar besinaudojančių Marshallo planu.

Ispanija nepriklauso Jungtinių Tautoms ir su ja Amerika palaikė tik apribotus diplomatinis ryšius.

Kampanijai padėti Ispanijai vadovavo senatorius Pat McCarran. Jis nurodė, kad Ispanija yra vienatinis Europos kraštas, kuris pajėgė komunistus suvaldyti. Dabartiniu momentu, kada eina žūtutinė kova su Maskvos vadovaujamais komunistais, Amerika turi su Ispanija glaudžiau bendradarbiauti.

AUSTRALIJA SIŪS KARIUOMENĘ Į KORĖJĄ

WASHINGTON. — Australijos premjeras Menzies, kuris dabar lankosi Amerikoje, pareiškė, jog Australija "taip greit, kaip galima" pasiųs į Korėją pirmos rūšies ginkluotųjų jėgų dalinį.

Panašų pažadą padarė ir Naujosios Zelandijos atstovas J. L. Findley. Naujoji Zelandija planuojanti pasiųsti į Korėją artilerijos vienetą iš kiek mažiau kaip 3,000 karių.

Amerikos unijoms priklausio 16 milijonų darbininkų

WASHINGTON. — Darbo statistikos biuras apskaičiuoja, kad Jungtinių Valstybių įvairioms unijoms priklauso nuo 14 iki 16 milijonų darbininkų. Amerikos Darbo Federacija, žinoma, turi daugiausia narių, — maždaug 8,000,000.

PIRKO MERGINĄ UŽ \$700

VANCOUVER, B. C. — Policija suėmė 71 metų fermerį, kuris yra kaltinamas pirkimu 17 metų merginos už \$700.

Merginos 18 metų brolis ir brolėnė padėjo tam fermeriui padaryti "biznį". Visi jie sulaukė, tačiau pavadė jų neskelbiamos.

Pasak policijos, štai kaip viskas įvyko: buvo atliktos vedybų ceremonijos. Jaunojo vedė suvaidino brolis, o jaunosios tėvo, — fermeris. Kai klastingos vedybos pasibaigė, tai fermeris sumokėjo \$700 merginos broliui, o merginą pasiėmė su savim kaip žmoną.

ŽUVO ARKTIKO TYRINĖTOJAS

WASHINGTON. — Čia gauta žinia, kad žuvo Arktiko tyrinėtojas ir jo aštuoni kanadiečiai bendradarbiai. Žuvo jie 500 mylių nuo šiaurės ašigalio, kai jų lėktuvas nukrito ir susidaužė.

Arktiko tyrinėtojas yra Plk. Charles Joseph Hubbard, 48 metų amžiaus. Jis buvo JAV oro biuro pareigūnas.

Raudonųjų partizanai kliūdo amerikiečiams privežti į frontą amuniciją ir kitas reikmenes. Su jais tenka kovoti, ypačiai Yongdong srityje.

Prašo padidinti mokesčius

WASHINGTON. — Prezidentas Trumanas vakar pasiuntė Kongresui laišką, prašydamas, kaip galima greičiau padidinti mokesčius penkiais milijonais dolerių. Tie pinigai yra būtina reikalingi gynybos reikalam.

Pranašaujama kad prezidento prašymas bus skubiai patenkintas. Tai reiškia, kad pajamų mokesčiai bus žymiai pakelti.

Čekoslovakijoje areštai nesiliauja

PRAHA, Čekoslovakija. — Ir vėl suimti 45 įtariamieji snipai ir išdavikai. Daugiausia areštų įvykdyta Ostrava pramonės mieste. Iki šiol ten komunistų teismai pasmerkė mirties bausmės arba ilgiametams metams kalėjimo 143 vyrus ir moteris. Visi jie buvo kaltinami samokslu nuversti valdžią.

UŽTROŠKO ŠALDYTUVE

WHITEHOUSE, N. J. — Du vaikai — 9 metų Dennis Samuelson ir 4 metų Anne Soutar — užtroško šaldytuve. Jie įlindo į šaldytuvą ir užsidarė jame. Negalėdami durų atidaryti, jie ir nutroško.

New Yorko policininkai sudarysiją uniją

NEW YORK. — New Yorkas turi 18,000 policininkų. Kalbama, kad netrukus jie įsteigs uniją, kuri prisidėsianti prie CIO.

Pardavinėja amerikoniškas cigaretes

PARYZIUS. — Pirmą kartą po karo čia pradėta pardavinėti amerikoniškas cigaretes. Už pakelį mokama 42 centai.

—Iki šiol į nelaisvę nepateko nė vienas šiaurės Korėjos karys, kuris būtų aukštesnio rango kaip antrasis leitenantas. Matyti, jie nusižudo, kai mato, jog pateks į nelaisvę, pareiškė amerikiečių karo žvalgybos pareigūnas.

Leis vokiečiams organizuoti policiją

FRANKFURT, Vokietija. — Trijų didžiųjų valstybių komisijonieriai buvo uždraudę vokiečiams organizuoti federalinę policiją, bet dabar pakeitė savo nuomonę.

Korėjos įvykiai ir "liaudies policijos" organizavimas Rytų Vokietijoje verčia juos naikinti ankstyvesnį nutarimą.

Vėliausios Žinios

—Kongresas netrukus gal ir vėl atsteigs nuomų kontrolę.

—Kinijos nacionalistų bombonešiai pradėjo smarkiai veikti. Kadangi komunistai nesiliauja koncentravę laivukus Formozos invazijai, tai nacionalistai pradėjo tuos laivukus skandinti.

—Kongresas turi tris naujus bilius, kurie siekiasi priešvalstybinius elementus suvaldyti. Vienas tų bilijų reikalauja, kad komunistai būtų paskelbti svetimos valstybės agentais ir traktuojami kaip toki.

—Kongreso bankinis komitetas turi paruošęs naują planą kainoms ir algoms kontroliuoti. Pagal tą planą kainų ir algų kontroliavimas turėtų prasidėti automatiškai, kaip tik kainos reikiamoms (ypač maistui) pakils 7 nuosimčius palyginus su birželio mėnesio kainomis. Tuo pačiu metu turėtų prasidėti ir kai kurių daiktų racionavimas.

—Valstybės sekretorius Dean Acheson priešinsis teikimui pakolos Ispanijai. Jis sako, jog Amerika tuo reikalu turi tartis su kitomis valstybėmis. Be to, su Ispanija dar nepasisekė susitarti dėl kai kurių svarbių dalykų.

—Amerikos ambasadorius Rusijai Alan G. Kirk rugp. 12 d. atvyks į Berlyną. Jo kelionė busianti grynai "privatus po-būdzio".

—Visi Madrido laikraščiai įsidėjo senatoriaus McCarran atvaizdą. Apie jį jie rašo labai šiltai, nes jo pastangomis Amerikos senatas nutarė Ispanijai paskolinti \$100,000,000.

—J. T. saugumo taryboje vakar ėjo ginčai dėl darbotvarkės priėmimo. Sovietų delegatas Malik, kuris šį mėnesį pirminkauja posėdžiams, stengėsi pirmu punktu į darbotvarkę įtraukti komunistų Kinijos priėmimą ir saugumo tarybą. Amerikos delegatas reikalavo, kad Korėjos klausimas pirmiausiai būtų svarstomas, nes jis yra pats svarbiausias dabartiniu momentu.

—Kas pirs televizijos aparatus, tai netrukus turės mokėti 10 nuosimčių daugiau. Tai bus "prabangos mokesčiai", kuriuos valdžia rengiasi įvesti.

—Kaip atrodo, valdžia susitarė su Du Pont milžiniška įmone, kad toji prisidėtų prie vandenilio bombos pagaminimo. Apie tokią sutartį galima spręsti iš Atominės energijos komisijos pranešimo.

Pietų Korėjai gresia badas

WASHINGTON. — Dr. Cleson Richardson, kuris Yongdonge (Korėjoje) vadovavo Išgany-mo (Salvation) armijos ligoninei, numato didelį badą pietų Korėjoje. Tūkstančiai korėjiečių dar šiais metais mirs iš bado, sako jis. Dėl karo gyventojai neturi progos nuimti ryžių derlių. Be to, komunistai grobia maisto atsargas.

KONGRESO KOMITETAS SUSIRŪPINĖS TANKŲ PROGRAMA

WASHINGTON. — Kongreso ginklavimosi komitetas reišia susirūpinimą tankų programa. Komiteto nariai reišia nuomonę, kad administracija parodė neapdairumą, neparūpindama ginkluotoms jėgoms pakankamai tankų.

Komiteto pirmininkas Vinson pareiškė, jog karo pareigūnai bus pašaukti pasiaiškinti. Iš viso komitetas žiūrės, kad daugiau Amerika nebūtų užklupta taip nepasirengusi, kaip dabar.

Jehovos sekta nesaliutuos vėliavos

NEW YORK. — Yankee stadione vyks tarptautinė vadinamųjų Jehovos liudininkų konvencija. Dalyvauja 55,000 žmonių. Konvencijoje kilo klausimas: saliuotuoti (atiduoti pagarbą) valstybių vėliavas, ar ne?

Konvencija pasisakė prieš vėliavų saliuotavimą. Vėliavos garbinimas esanti savotiška stambeldystė.

Nužudė Syrijos aviacijos vadą

DAMASCUS, Syria. — Lt. Plk. Mohammad Nasser. aviacijos vadas buvo nušautas, kai jis grįžo iš tarnybos namo. Nušautas buvo ir jo draugas, kuris kartu su juo važiuojo automobilyje.

—Valstybės sekretorius Acheson trečiadienį pareiškė, kad Amerika svarsto siųsti ginklus Kinijos nacionalistams. Tai bus daroma tam, kad sustiprintų Formozos apsigynimą. Jis atsisakė smulkiau paaiškinti, kaip tai bus daroma.

—Gerklės užkėrimo susirgo generolas Carlos Romulo, Filipinų užsienio reikalų ministras ir Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos pirmininkas.

AMERIKOS KARIUOMENĖ BUS PADIDINTA IKI 1,000,000

WASHINGTON. — Iki šių metų galo Jungtinių Valstybių armija bus padidinta iki 1,000,000 karių su viršum. Tai reiškia, jog ji bus 170,000 karių didesnė, negu buvo numatyta tik pereinamajame. Palyginus su dabartiniu karių skaičiumi, ji bus 400,000 gausingesnė.

Taip pat numatoma žymiai padidinti ir marinių skaičių. Planuojama marinių turėti 180,000. Kongresas tačiau ir tuo nėra patenkintas: jis reikalauja, kad

marinių skaičius būtų dar labiau padidintas. Ginkluotųjų komiteto pirmininkas Vinson stoja už tai, kad marinių skaičius būtų padidintas iki 250,000.

Tą programą vykdančiam, teks vis daugiau ir daugiau jaunų vyrų šaukti į karo tarnybą. Jau ir taip kita mėnesį numatoma į armiją paimti 50,000 vyrų; tiek pat bus paimta ir spalio mėnesį.

SMARKŲS MŪŠIAI VISAME KORĖJOS FRONTE

Amerikiečiai ir vėl buvo priversti trauktis

TOKIJO. — Amerikiečių mechanizuotų dalinių atakos buvo sulaikytos, kai komunistai pradėjo juos supti. 24-tos pėstininkų divizijos kariai su Sherman tankų pagalba atėmė iš priešo kalną, tačiau vėliau buvo priversti pasitraukti, nes komunistai prasiveržė į užnugarį ir ėmė juos apsupti.

Amerikiečiai siūnčia į frontą daugiau sustiprinimų ir daugiau tankų, nes toje vietoje komunistai tėra tik 29 mylios nuo Pusan.

Komunistai pasiekė Chinhae įlanką ir Chindong miestelį, kuris yra tik keturios mylios nuo Masan. Mūšiai dėl aukštumų ir rytus nuo Chinju tęsiasi 18 valandų. Komunistams toje srityje nepasisekė pasistūmėti pirmyn.

Centriniam fronte amerikiečiai pasitraukė iš Kumchon, kuris buvo griuvėsiais paverstas. Yngdok, dėl kurio mūšiai eina jau kelintą dieną, atsidūrė, kaip sakoma, "niekam nepriklausomoje srityje". Keliais atvejais miestukas ėjo iš rankų į rankas: jį buvo užėmę komunistai, paskui iš ten turėjo pasitraukti, vėliau vėl užėmė ir vėl pasitraukė.

Į šiaurę nuo Chinju amerikiečių Sherman tankai susidūrė su sovietų gamintais tankais. Kadangi komunistai prasi-veržė pro sparnus ir pradėjo supti, tai amerikiečiai skaudžiai nukentėjo ir neteko kelių tankų.

Generolas MacArthur dabar einančius mūšius laiko kritiškais. Nors ir lėtai, bet priešas vis dar žygiuoja pirmyn; visiškai sulaikyti jį dar nepasisekė.

Amerikos lėktuvai ilgai pasiliksią Anglijoje

MANSTON, Anglija. — Arthur Henderson, aviacijos ministras, pasakė kalbą Amerikos lakūnams. Savo kalboje jis pabrėžė, kad Amerikos bombonešiai ir kiti karo lėktuvai pasiliksią Anglijoje neribotą laiką. Pasiliksią tol, kol praeis karo pavojus.

KINAI PRIEŠINASI BURMIEČIAMS

RANGOON, Burma. — Kinijos nacionalistų kariai priešinsis Burmos kariuomenei, kuri bando išvyti juos iš rytų Burmos teritorijos prie Siamo sienos. Nacionalistai pasitraukė į Burmą Kinijos komunistų sumušti ir vejami.

Rusų ambasadoriam Europoj isakyta vyk-ti į Maską

WASHINGTON. — Visi sovietų ambasadoriai Europoje gavo įsakymą vykti į Maskvą ne vėliau kaip rugp. 10 d.

Diplomatinuose rateliuose dar kalbama, kad ambasadoriams isakyta pasiimti su savim ir auksą.

Sovietų diplomatai Europoje aiškinasi, jog jie šaukiami į Maskvą konferencijai. Tačiau kitų kraštų diplomatai dar visokius spėjimus: girdi, gal Maskva planuoja naujus karo žygius, jei ambasadoriams isakyta pasiimti auksą.

NEVALIA NIEKO RASYT APIE KARALIŲ IR JO ŠEIMĄ

KAIRO, Egiptas. — Egipto parlamentas vakar priėmė įstatymą, kuris laikraščiams draudžia bent ką rašyti apie karalių ir jo šeimą be vidaus reikalų ministerijos sutikimo. Tiek vietos, tiek užsienio laikraštininkai už sulaužymą to įstatymo susilauks bausmės, — galės būti nubausti šešiais mėnesiais kalėjimo arba pasimokėti 100 svarų (maždaug \$287).

Istatymas nusako, kad nevalia laikraščiuose arba lapeliuose nieko rašyti apie karalių ir jo šeimą. Nevalia taip pat dėti jų paveikslus be vidaus reikalų ministerijos sutikimo. Toks pat sutikimas reikalingas žinioms bei aprašymams apie karalių ir jo šeimą.

Nubaudė už skelbimą

BOGOTA, Columbia. — Didžiausias Kolumbijos "El Tiempo" laikraštis buvo nubaustas už tai, kad įdėjo skelbimą toje vietoje, kur paprastai yra dedami redakcijos straipsniai bei pastabos.

Laikraščio numeris, kuriame pasirodė tas skelbimas, buvo sulaukytas. Toks buvo cenzoriaus patvarkymas.

Naujas žemės drebėjimas Kalifornijoje

SAN DIEGO, Cal. — Vadinamajame Imperial klonyje ir vėl buvo jautiamas žemės drebėjimas. Calipatria miestukas ir vėl labiausiai buvo palietas. Po pirmojo sukrėtimo namų sienos buvo gerokai susilpnintos. Dabar jos visiškai sumuštos, ir vejami.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Svečiai iš Clevelando

Praeitą savaitę Chicago aplankė svečiai iš Clevelando (Ohio). Tai Jurgis Martinaitis su žmona, kurie buvo apstoję pas Vidmontą, netaip seniai apsigyvenusį Chicagoje. Ta proga draugai Martinaičiai aplankė ir Lietuvių Tautines Kapines, apžiūrėjo Dariaus ir Girėno, Dr. Šliupo, Šerno, kun. Mockaus, Jurgelionienės ir kitų paminklų. Užpildo du muzikos kūrinius atminimui ir pagerbimui Dr. Šliupo ir kun. Mockaus. Kapinių rastiškos tarnaitės svečius apdovanojo kapinių knygomis, o svečiai už draugišką priėmimą pakvietė juos Liepos erdvę ir švartą užėgą pasivaikinti.

Po draugiškų pasikalbėjimų svečiai iš Chicago, o po poros dienų sakėsi vėl grįšią į Clevelandą.

—Los Angeles (Calif.) miesto taryba 10 balsų prieš 4 nutarė panaikinti nuomų kontrolę.

"Birutės" choras piknikaus

Čikagiečiai turės progą puikiai pasilinksminėti "Birutės" choro tradiciniame naktiniame piknike, kuris įvyks šeštadienį vakare, rugpjūčio 5 d., Spaičio sode.

Tai bus puiki pramoga su gera muzika šokiams, užkandžiais, dovanomis ir proga susitikti su seniai nematytais draugais bei pažįstamais.

Palaidota Chesta

Retėja senoji lietuvių karta. Šių metų liepos 31 d. vėl naujas kapas paskendęs gelėse, tai Soteris Chestos.

Vėlonė paliko gražiai išauklėtus malonius du sūnus ir vieną dukrelę, taip pat ir jų šeimas bei artimuosius.

Mes nuoširdžiai užjaučiame didžią liūdę palikusius Soteris Chestos artimuosius ir liūdime kartu su jais.

J. A. P. Gurinai

Užuojauta mirus

ONAI KACERAUSKIENEI (KACER)

Šiuo mieste gyvenanti giliai užuojauta jos vyrui Petriui, seserims: Sophia Puniškiei, Anelai Zabukienei, broliui Pranui Kalvaičiui ir jų šeimoms. Apgailestaujame netekusius nuoširdžios draugės.

Lietuvių Moterų Draugijos Apšvietos draugijų būrelis.

A. VALANCIENE
M. BARONIENE
J. GULBENIENE
A. KOLPEK
U. KATAUSKIENE
M. ENDZIULIENE
A. DAVIDONIENE
M. ANDRIŠONIENE
P. KURAUSKIENE

O. WAINAUSKIENE
M. PETRAVICIENE
S. GALMINIENE
O. DEGUZIENE
O. DOVGIN
M. VISCIULIENE
F. BRACIULIENE
M. ZOLPIENE

FELIX STRUMSKIS

Gyveno 7210 So. Fairfield. Telefonas GROVEHILL 6-8263

Mirė rugpjūčio 1 d., 1950 m., sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Kedainių apskr., Krakių parap., Silainių kaime.

Paliko nuliūdę: žmona Stanislava, pagal tėvus Gričioniukę; 5 dukteris: Helena Jobaris ir žentas Walter, Julia Dedela ir žentas Carl, Joann Andrews ir žentas Ray, Martha Rustek ir žentas Juozapas, Agnes Rajansky ir žentas Mykolas; 2 anūkai; brolis ir broliene Motiejus ir Petronėlė Strumskiai; sesers dukteris Bronislava Kizelis ir jos vyras ir jų šeima ir kiti giminės ir draugai bei pažįstami. Lietuvoje paliko 3 brolius, 2 seseris ir kiti giminės.

Priklausė Chicago Liet. Draugijai; Piliiečių Draugijai; Utenos Draug. Klubui; Krakiškių Klubui.

Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 6845 South Western Ave. Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugpjūčio 5 diena, 8:00 val. ryto iš koplyčios ir Gimimo Pan. Sv. parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas ir šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Feliks Strumskio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: žmona, Dukteris, Zentas, Anūkai, Brolis, Broliene, Sesers, Duktė ir Giminės.

Laid. Direkt. Mažeika ir Evans, Tel. PROspect 6-0099.

ALEKSANDRAS GRIGALIŪNAS (Grigg)

Gyveno 5634 So. Albany. Telefonas HEMLock 4-0394

Mirė rugpjūčio 2 d., 5:25 val. ryto, 1950 m., sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskr., Pasvitinio parap., Gričionių kaime. Amerikoje išgyveno 45 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Valerija, pagal tėvus Tamašauskaitę; 3 sūnus: Frank ir marči Marjelen, Ernest, Aleksandras Jr. ir marči Frances; dukteris Violet Skaitis ir žentas Edward ir jų sūnus Bruno ir Michael; brolio vaikai: Louis ir Ignatz ir jų šeimos ir kiti giminės, draugai ir pažįstami Amerikoje ir Lietuvoje.

Priklausė Keistūčio Pasalpos Klubui.

Kūnas pašarvotas J. Liulevičiaus koplyčioje, 4348 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugpjūčio 5 diena, 1:30 val. po pietų. Iš koplyčios bus nulydėtas ir Lietuvių Tautines Kapines.

Visi a. a. Aleksandro Grigaliūno giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: žmona, Sūnūs, Marčios, Duktė, Zentas, Anūkai, Brolio Vaikai ir Giminės.

Laid. Direkt. J. Liulevičius, Tel. LAfayette 3-3572

Baigė rylesteitininkų mokyklą

The Real Estate School of Illinois (30 N. Dearborn, Chicago, Ill.) praneša, jog Jonas Kutra (5004 S. Kedvale) baigęs šią mokyklą ir gavęs iš Illinois valstybės rylesteitininko brokerio (tarpininko) leidimą.

Svarbus susirinkimas

SLA 196 Tremtinių Kuopos šaukiamas reguliarus mėnesinis susirinkimas rugpjūčio 4 d. Vengeliausko sevt., 4500 So. Talman Ave. Pardžia 7:30 val. vakare. Nariai prašomi dalyvauti ir atsivesti susipažinti naujų narių.

Po susirinkimo bus įnešamas pobūvis ir šokiai. Todėl kas norite linksmai laiką praleisti ir stoti į šią garbingą organizaciją, esate kviečiami dalyvauti ir susipažinti.

Valdyba.

Susirinks našliai

Našių ir Našliukių Draugiško Klubo susirinkimas įvyks rugpjūčio mėn. 4 d. Lukštos svetainėje, 1500 So. 49th Ave., Cicero, Ill. Gerbiamieji nariai ir narės prašomi atsilankyti. Bus pranešimas apie praeitą pikniką.

Rašt. J. Zaura.

FRANK BROWN

Gyveno 2443 W. 72nd St. Telefonas HEMLock 4-5523

Mirė rugpjūčio 1 d., 5:40 val. popiet, 1950 m., sulaukęs 36 metų amžiaus. Gimęs Chicago, Ill.

Paliko nuliūdę: motina Ona, patėvis Stanley Zilvitis; teta Kotrina Vinasuskas ir jos vyras Antanas; pusbroliu Edward Ziny ir jo žmona Charlotte, 2 dėdes: Frank Zilvitis ir jo žmona Elea ir jų dukteris Jossie, Kazimieras Ochunas ir jo žmona Kazimiera ir jų šeima; teta Marijona Sluzienė ir jos vyras Antanas ir jų šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Buvo veteranas World War II, United States Navy, Coast Guard skyrių.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 So. Halsted St. Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugpjūčio 5 d., 1:30 val. popiet. Iš koplyčios bus nulydėtas ir šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Frank Brown giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Motina, Patėvis, Tetos, Pusbroliu, Dėdės ir Giminės.

Laid. Direkt. P. J. Ridikas, Tel. YARDS 7-1911.

ANTHONY NORBUT

Gyveno 4500 S. Paulina

Mirė rugpjūčio 1 d., 6:00 v. ryto, 1950 m., sulaukęs 30 metų amžiaus. Gimęs Chicago, Illinois.

Paliko nuliūdę: motina Barbora, pagal tėvus Petkaitę; 2 broliai: Walter ir Thomas, jo žmona Myrtle; 3 seserys: Harriett, Berta Marolda ir jos vyras Louis, Barbara Černauskas ir jos vyras Joseph; dėdė Vincentas Petkus ir jo žmona Stella ir jų šeima; dėdė Jozefa Kaminskienė ir jos vyras Jurgis ir jų šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas J. F. Eudeikio koplyčioje, 4605 S. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks penktad., rugpjūčio 4 diena, 8:30 val. ryto iš koplyčios ir Sv. Kryžiaus par. bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas ir šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Anthony Norbut giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Motina, Broliai, Seserys, Dėdė, Dėdienė ir Giminės.

Laid. Direkt. J. F. Eudeikis, Tel. YARDS 7-1741.

SPORTAS

Urugvajus — pasaulio futbolo meistris

Pereito mėnesio didžiausias įvykis sporto pasaulyje — tai pasaulinės futbolo pirmenybės, kurios vyko Brazilijoje Rio de Janeiro.

Pirmenybėse dalyvavo 16 valstybinių futbolo rinkinių, kurios atstovavo geriausiam pasaulio futbolo elitui. Dalyviai buvo suskirstyti grupėmis. Grupių nugalėtojai pateko į baigmines (finalines) rungtynes.

Rungtynės vyko naujai įrengtame Rio de Janeiro sporto stadione, kuriame telpa 150,000 žiūrovų. Pasirodė, kad ir šis stadionas šioms pirmenybėms per mažas, nes per baigmines rungtynes buvo prisigrūdę 185,000 žiūrovų, o dar keletas tūkstančių negalėjo patekti į stadioną.

Kaip visos, taip ir šios pirmenybės neišvengė staigmenų. Štai kad ir Anglijos pralaimėjimas Ispanijai 0:1; bet, tur būt, pati didžiausia staigmena tai JAV laimėjimas prieš Angliją 1:0. Ir kas galėjo tikėti, kad Amerikos mėgėjai pakišą koją profesionalams kelyje į pergalę. Vardai, kaip Mannion, Aston, Bentley, Mortensen, kurie patys kalba už save, negalėjo išplėsti pergalės prieš "nežinomus mėgėjus". Tai "juodžiausia diena Anglijos futbolo istorijoje", pareiškė anglų komandos kapitonas Wright.

Kitos staigmenos tai meistrė Italijos pralaimėjimas prieš Švediją 2:3 ir Šveicarijos lygiosios prieš Braziliją 2:2.

Po daug gražių kovų, grupių nugalėtojais tapo: Brazilija, Švedija, Urugvajus ir Ispanija. Grupių nugalėtojų susitikimų buvo laukiama su dideliu nekantrumu. Pirmosios rungtynės susitiko Brazilija—Švedija. Rungtynės stebėjo 160,000 žiūrovų. Brazilai, savų žiūrovų raginami, greit perima iniciatyvą, ir puslaikį baigia 3:0 savo naudai. Antrame puslaikyje švedai visai pakrinka, ir brazilai laimi rungtynes 7:1; tuo patekdami į finalą. Po rungtynių tūkstančiai žiūrovų pasipila į aikštę ir žaidėjus mėtė iš džiaugsmo ir orą. Tvarkos žiūrėtojai daug vargo turėjo, kol žaidėjus galėjo iš publikos atimti ir įvesti į kabinas.

Antrosios rungtynės nugalėtojų rungtynės Urugvajus — Ispanija įvyko Sao Paulo stadione. Rungtynės baigėsi lygiomis 2:2.

BRUNO F. SIMOKAITIS

(Simons)
8546 So. Racine Ave.

Mirė rugpjūčio 1 d., 1:30 v. po pietų, 1950 m., sulaukęs 55 metų amžiaus. Gimęs Griškabūdžio parapijoje, Blūviškių kaime, Sakų apskr. Amerikoje išgyveno 38 metus.

Paliko nuliūdę: brolis Juozapas ir žmona Stasė, jų sūnus Raymond ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje — giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Dariaus-Girėno American Legion Post 271 ir Disabled American Veteran's Ass'n.

Kūnas pašarvotas A. Petkaus koply., 6812 So. Western Avenue.

Laidotuvės įvyks šeštad., rugp. 5 diena, 1:30 val. po pietų. Iš koplyčios bus nulydėtas ir Lietuvių Tautines Kapines.

Visi a. a. Bruno F. Simokaitis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Brolis, Broliene ir Giminės.

Laid. Direkt. A. Petkus, Tel. GROVEHILL 6-0142.

Pakartotinosse rungtynėse Urugvajus nugalėjo Ispaniją.

Finalinių rungtynių pasaulio meistrio vardui buvo laukiama su dideju nekantrumu. Rio de Janeiro stadionas buvo perpildytas. Į stadioną pateko "tik" 185,000 laimingųjų. Po nepaprastai įtemptos ir karštos kovos, Urugvajus po 22 metų, nugalėjęs Braziliją 2:1, tapo antrą kartą pasaulio futbolo meistrė.

Anglai steigia sporto ministeriją

Po katastrofiškų anglų futbolo rinktinės pralaimėjimų pasaulio futbolo pirmenybėse vienas darbietis oficialiai kreipėsi į ministerį Atlee, kad sudarytų sporto ministeriją. Ministerija turės imtis žygių, kad Anglijos prestižas sporto pasaulyje vėl būtų visai atstatytas. L. Kr.

Šiandien laidojama Ona Kacer

Šiandien 1:30 val. popietį P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 South Halsted St., susirinks a. a. Onos Kacer-Kačerauskienės giminės, draugai ir pažįstami atsisveikinti ir palydėti ją į amžino poilsio vietą. Po gedulingų apeigų koplyčioje, kūnas bus nulydėtas, į Oak Woods krematoriumą, 1035 E. 67th St.

Vėlonė Ona Kačerauskienė paliko nuliūdusius vyrą Petrą, dvi seseris, brolių, kurie neseniai atvyko iš tremties, ir daug draugų. Vėlonė buvo ramaus, simpatingo būdo. Prieš metus laiko pradėjo jaustis blogai, bet nekreipė daug dėmesio į sveikatos būklę. Mirė liepos 31 d. Michigan City, Ind. ligoninėje.

P. Kačerauskas turi savo verslo Beverly Shores, Ind., kurią kai kas vadina "Birutės kalneliu". Per eilę metų juos atlinkydavo svečiai iš Chicago, —atostogos ten praleisdavo. Daug draugų bei pažįstamų išgijo. Tad nėra abejonės, kad susirinkis gražūs būrys lietuvių palydėti vėlonę į amžino poilsio vietą.

Gaila geros, simpatingos ir nuoširdžios Onos Kačerauskienės. Lai būna jai lengva šios šalies žemė! O jos vyrui Petriui Kačerauskui ir giminėms, reikiu giliai užuojauta. M. Šileikis.

GELININKAS
(PUTARNAVAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pasauk: atvyksim į jūsų namus su vainiku paveikslais išsitrink. **ROY R. PETKO (Putarnavas)**
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020.

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7-7308

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELININKA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dëlkių visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Tel.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės
Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.
BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet
PAMINKLŲ PRISTATOME I VISAS KAPINES ARTI AR TOLI
Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS TOWN HALL 3-2109 CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ
Saukite
MAŽEIK & EVANS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. 3319 LITUANICA AVE.
PROspect 6-0099 YARDS 7-1138-1139
Tame kurie gyvena kitose miesto dalyse gražius koplyčias atsiųs Jūsų namų

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.

Visi Tel. YARDS 7-1741-1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.

Telefonas LAfayette 3-0727

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAfAYETTE 3-3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS

1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS

TEL.: VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 7-4908

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET TEL.: SEELEY 3-5711

ALFRED VASAITIS

1446 SO. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLYMPIC 2-1003

ST. SEIMAS RATIFIKUOJA SUTARTI

Prieš trisdešimt metų, tai yra 1920 m. rugpjūčio 6 d. Lietuvos St. Seimas turėjo ratifikuoti jau pasirašytą su Rusija sutartį. Sutartį ratifikuoti pasiūlė Užsienio Reikalų Komisijos pirmininkas Jurgutis. Jis ta proga tarė keletą žodžių, tarp kito pasakė, kad sutartis įnešama ratifikuoti kaip tik tuo metu, kai rusų kariuomenė tebestovi pripažintoj Lietuvių teritorijos daly.

Sutarties ratifikavimo klausimu pasisakė visų S. Seimo frakcijų atstovai. Pirmuoju kalbėjo socialdemokratų vardu St. Kairys. Kaip visuomet, jis pasakė gerą, turiningą kalbą, nuosakiai savo mintis išdėstęs. Jis sakė, kad taikos labiausiai yra pasilgę darbo žmonės, darbininkai, nes tik taikos metu jie gali kovoti už geresnės gyvenimo sąlygas, o karo metu jie daugiausia kenčia. Jo teigimu tuometinė Lietuvos vyriausybė anksčiau buvo pražupojusi progą sudaryti su Rusija taiką.

Toliau St. Kairys išsižūrėjęs pasiūlytos taikos straipsnius rado, kad sutartis neatitinka teisingumo reikalavimus. Rusai neišiaiškino taikos sutartį pasisakė, ar jie gražins lietuvių tautos kultūros brangenybes, kurios įvairiais laikais ir amžiais buvo į Rusiją išvežtos.

Dabar jau nuo savęs galime pridurti, kad rusai šito pažado pilnai netesėjo. Dar daugiau, 1939 m. pakartotinai okupavę Vilnių, tuoj pasiskubino jį apgrobti ir be kito grobė lietuvių tautos kultūros lobyną ir tuo metu skaudžiausiai nukentėjo garsūs lietuvių tautos bičiuliai Vrublevskio knygynas.

Toliau St. Kairys sakė, kad rusai pažada gražinti Lietuvos žmonių indėlius jų bankose įstrigusius visai nerealia valiuta, be to, mažiau žada duoti susisiekimo priemonių, negu padaryta nuostolių.

Tenka pastebėti, kad balsuojant taikos sutarties patvirtinimą St. Seimo socialdemokratų balsai pasiskirstė: K. Bielinis, J. Digris, prof. Čepinskis ir St. Kairys susilaikė balsavę, o Plečkaitis ir kiti socialdemokratų balsavo už sutarties patvirtinimą.

St. Seimo atstovas socialdemokratas J. Plečkaitis, vėliau pragarsėjęs Vilniaus krašte savo avantiūromis, dar neseniai buvo besibičiuliavęs komunistų seimoj, tai ta bičiulyste karts nuo karto atsirūgdamas tiek St. Seime ir vėlesniose seimuose visuomet savo kalbomis išsiskirdavo iš socialdemokratų tarpo. Ir dabar jis kalbėjo reikšdamas savo nuomonę, kad tą sutartį tuoj reikia ratifikuoti. Įdomu, kad anuomet štai ką jis pasakė: "Mūsų vienintelė viltis, jei kare su lenkais laimės revoliucinė armija ir jei rusų tarybinė valdžia išsilaikys."

O tikrumoje atsitiko visa kitaip: rusai su lenkais karą prakišo, nors jų tarybinė valdžia išsilaikė, bet ji buvo tuomet bejėgė savo kaimynus kamuoti ir kai tarybinė valdžia ilgai nusiūpsėjo, rusai bolševikai tuoj pradėjo pulti savo kaimynus ir Lietuvą užpuolę sužlugdė jos nepriklausomybę.

M. Sleževičius kalbėdamas liaudininkų vardu pasakė, kad iš esmės jis pritaria kas buvo Kairio pasakyma, bet siūlė sutartį ratifikuoti.

Krikščionių demokratų vardu kalbėjo Čarneckis, bolševikų okupacijos metu į Sibirą sunkiems darbams išgabentas. Jis sakė, kad toji sutartis tai nėra vien tik taikos sutartis, bet tai yra Lietuvos nuo Rusijos atskyrimo aktas. "Visos tos rusų padarytos lietuviams skriaudos, kraujo upeliai ir asarų klanai ir begalines dvasias kančios — tai mūsų atsiminimai bendrojo su rusais gyvenimo", sako Čarneckis. Jis siūlė tą sutartį ratifikuoti. "Už visas tas mūsų tautos kančias mes persiskirdami nereikalaujame iš rusų nieko. Lai Dievas jiems atleidžia taip, kaip mes jiems atleidžiame", tokiais žodžiais baigė Čarneckis savo pasiūlymą sutartį ratifikuoti.

Čarneckis tautos lūpomis rusams visas padarytas lietuvių žmonėms skriaudas atleido, bet rusai jį sučiupė tuoj į Sibirą išgabeno ir gabeno visus tuos, kas attingai Lietuvos valstybės kūrybos darbe dalyvavo.

Tuometinis ministras pirmininkas Dr. K. Grinius savo kalboje pasisakė, kad politikoje laikomasi vieno principo: "do ut des, tai yra tau duodu ir tu man duok. Dr. K. Grinius išvardijęs, ką Lietuva gauna iš rusų, siūlė sutartį tvirtinti.

Tą Lietuvai taip svarbią valandą prabilo ir G. Petkevičaitis. Jis prabilo tikra moters širdimi: "Esi tvirtai įsitikinusi, kad karo nebūtų buvę, jei moters būtų parlamente. Gal ir silpnas mano balsas, bet esu įsitikinusi, kad būsiu viena iš pirmųjų, kuriai lemta bus laimėti kovą su žmonių vergimu. Aš iš šios tribūnos tvirtinu, kad blogiausia taika yra geresnė už geriausią karą". Ji visų moterų vardu prašė sutartį tvirtinti, anot jos karą baigti.

Prieš balsavimą pasakė ilgą kalbą tuo metu buvęs užsienio reikalų ministras Purickas. Jis pasakė daug rimto apie ką dabar visur kalbama ir rašoma. Šai kai kurios idėjos iš jo kalbos vietos: "... Čia labai svarbus uždavinys. Imperialistinė dvasia, kuri buvo caro laikuose, negalėjo taip veikiai užgesti. Su ja teks mums dar ir šiandien kovoti, nes ji apsieisčia net kitos pakraipos valdžiose, t. y. bolševikinėse." Toliau jis sakė: "Tarp jų politikos ir mūsų politikos didelis skirtumas. Jie savo sistemą nori visam pasauliui primesti, jie rūpinasi ir rūpinasi ją įvesti propagandai, aš sakysčiau nereikia jos nusigauti, nes daug pareis nuo to, kaip mes propagandą neitralizuosim."

Tai užsienio reikalų ministro buvę pranašingi žodžiai. Jis teisingai galvojo, kad bolševikų galvose neišgaruos buvęs rusų carų imperalizmas, ir kad rusai bolševikai visą savo tvarką nori visam pasauliui primesti.

Ir bendrai dabar skaitant St. Seime ta proga įvairių atstovų pasakytas kalbas tenka tik stebėtis kaip anuomet St. Seimo atstovai gerai buvo susivokę pasaulio politikoje ir kaip jie gerai suprato bolševikus. Nūdien net ir labai didelių valstybių ir net labai didelį politikai dar iki šiol taip gerai nesupranta bolševizmą dvasi, kai nuomet suprato ją mūsų tautos politikai, rodo iki tol parlamentiniu gyvenimu negyvenę ir net neturėję progų pasaulio politikoje kur nors ir kaip nors aktingais pasirodyti.

O mumsyse daug pas ką išgalėję toks abejingumo jausmas ar mes turime ar turėjome gerus politikus, ar mes galėtume pribrendę valstybiniam gyvenimui. Tai vergijos šešėliai iš praeties mūsų pasąmonės tūnojo kartais pasirodo sąmonės šviesoje ir ją temdo tokiais nejaukiais klausimais.

P. B. — Londone prie Sovietų ambasados įvyko demonstracija. Keli ambasados langai buvo išmušti.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI NAUJIEJOS

Gabi lietuvaitė

Ethel Frances Young rugšėjo 15 d. tesulauks 20 metų, bet jau baigė paruošiamąją kolegiją ir buvo priimta į Northwestern medicinos mokyklą, kur po ketverių metų pasirašė gydytoja.

Į Northwestern medicinos mokyklą priima tik pasižymėjusius moksle jaunuolius. Miss Young lankė 2 metus Chicago University College ir 2 metus Wright fr. College. Buvo priimta į tą medicinos kolegijos kursą, į kurį teptinami parinktieji.

Miss Young motina Mrs. Ethel Palone už dukters pasižymėjimą išpiko jai kelionę į Europą. Miss Young iškeliauja laivu S. S. Markus Italiją linija, rugpjūčio 8 d. Kelionėje išbus iki rugšėjo 15 d. Aplankys Romą, Muncheną (Vokietiją), Veneciją ir Paryžių.

Laimingai, Miss Young kelionę atlikti ir grįžus išsistikus likti profesionalė. Dan Kuraitis

užsienio reikalų ministras Purickas. Jis pasakė daug rimto apie ką dabar visur kalbama ir rašoma. Šai kai kurios idėjos iš jo kalbos vietos: "... Čia labai svarbus uždavinys. Imperialistinė dvasia, kuri buvo caro laikuose, negalėjo taip veikiai užgesti. Su ja teks mums dar ir šiandien kovoti, nes ji apsieisčia net kitos pakraipos valdžiose, t. y. bolševikinėse." Toliau jis sakė: "Tarp jų politikos ir mūsų politikos didelis skirtumas. Jie savo sistemą nori visam pasauliui primesti, jie rūpinasi ir rūpinasi ją įvesti propagandai, aš sakysčiau nereikia jos nusigauti, nes daug pareis nuo to, kaip mes propagandą neitralizuosim."

Tai užsienio reikalų ministro buvę pranašingi žodžiai. Jis teisingai galvojo, kad bolševikų galvose neišgaruos buvęs rusų carų imperalizmas, ir kad rusai bolševikai visą savo tvarką nori visam pasauliui primesti.

Ir bendrai dabar skaitant St. Seime ta proga įvairių atstovų pasakytas kalbas tenka tik stebėtis kaip anuomet St. Seimo atstovai gerai buvo susivokę pasaulio politikoje ir kaip jie gerai suprato bolševikus. Nūdien net ir labai didelių valstybių ir net labai didelį politikai dar iki šiol taip gerai nesupranta bolševizmą dvasi, kai nuomet suprato ją mūsų tautos politikai, rodo iki tol parlamentiniu gyvenimu negyvenę ir net neturėję progų pasaulio politikoje kur nors ir kaip nors aktingais pasirodyti.

O mumsyse daug pas ką išgalėję toks abejingumo jausmas ar mes turime ar turėjome gerus politikus, ar mes galėtume pribrendę valstybiniam gyvenimui. Tai vergijos šešėliai iš praeties mūsų pasąmonės tūnojo kartais pasirodo sąmonės šviesoje ir ją temdo tokiais nejaukiais klausimais.

P. B. — Londone prie Sovietų ambasados įvyko demonstracija. Keli ambasados langai buvo išmušti.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI NAUJIEJOS

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI NAUJIEJOS

T O S C A

Tėsinys)

Jis smogė jai į veidą ir išbėgo į miestą, nes jo sieloje virė įtūžimas. Ir jis praeikė tą valandą, kada jis pirmą kartą pasibeldė pas ją į duris, nes tik dabar jis suprato, kad visą tą jo šventą pagarbą jai jis išnaudojo saviems tikslams. Ir jis nuėjo į restoraną ir išsėdėjo ligi vidurnakčio. Vieną degtinės bonką sekė kita.

"Viktorija ir tik Viktorija čia yra kalta. Ar ne ji į mano meilę atsakė priešais žodžiais? Ir kur dabar visa tai? Keletos mėnesių išsiskyrimas ir kilniausi pažadai nuėjo šuniui ant uodegos. O, jei ji nors dalį būtų išlaikiusi savo pažadų, nors laikais būtų jį prisiminusi, jis net ir girtas būtų matęs jos paveikslą, tarsi Angelo Sargo, perspėjantį jį pagundoms valandose!"

Ir vis dėlto jis dalinai džiaugėsi, kad visa tai atsitiko su ponia Tosca. Nes jis jau anksčiau troško kurio nors būdo nutraukti draugystę su ja, kuri valandom jį slėgdavo ir būdavo tiesiog net šlykšti. Viena kas jį neramino, tai persikyrimo kaina. Ne jau ji, iš tiesų, turės kūdikį? Jo kūdikį? —

Sekančią dieną jis išvyko į provinciją. Norėjo jis susitikti su Viktorija? Apie tai jis negalvojo. Iš viso, jis elgėsi, atsiduodamas grynai momento nuotakai, nors, vos tik atvažiuojant į savo gimtąjį miestelį, jis tiesiai nuėjo pas Viktoriją. Ir jis teturėjo vienintėlį norą — tiesiog primušti ją. Bet kai jis pamatė josios nušvitusias akis ir josios gražų, jauną veidą, jis negalėjo pykti ant tos būtybės, kurią jis mylėjo labiausiai už viską ir kuri, — tai jis suprato iš pirmo žvilgsnio, — jį mylėjo. Ir jis, netaręs nė žodžio, apkabino ją ir laimingas bučiavo jos akis.

— Ir kodėl tu man nieko nerašai? — klausė Viktorija išmėtinėjančiai ir kartu atleidžiančiai. — Aš veik kiekvieną dieną rašydavau tau laiškus.

Jis stovėjo ir nieko nesakė. Žaibo greitumu įsai suprato, kad laišškai, tiek jo, tiek Viktorijos, turėjo kur nors užkliuti. "Tosca!" — šovė jam į galvą, ir jis vėl prisiminė, ką jis mieste paliko. — "Nejaugi tu paliksi mane su savo kūdikiu?" —

— Aš atėjau... aš atėjau atsisveikinti su tavimi... Kitą savaitę mano vestuvės.

Ir jis išbėgo pro duris, nedrįsdamas ir ją pažvelgti. —

Pas ponia Tosca jis sugrįžo visiškai girtas.

— Mūsų vestuvės kitą savaitę, — pasakė jis jai, kuri stovėjo daugiau išsigandusi nei nustebusi.

— O, mylimasai! — galiausiai sušuko ponia Tosca ir puolė jam ant kaklo, bet jis atstūmė ją ir užsidarė savo kambaryje.

— Aš savo kūdikio vieno nepaliksiu. —

Jis aiškiai jautė, vestuvės su ponia Tosca buvo neprotinčiausias žingsnis, koks tik begalėjo būti, bet kito kelio jis nematė.

"Aš negaliu kitaip pasielgti! Aš negaliu kitaip pasielgti! — šaukė jis pats sau. — Kur atsakomybė prieš Dievą, prieš žmones?" Bet kada jis jautė, kad visi tie tiek religiniai, tiek žmonių nustatyti varžtai buvo jam daugiau praeikimu, nei kad jo sielą ramino, sakydavo jis sau: "ką aš galiu vienas be Toscos pagalbos atsiekti? Taip, kas išlaikys motiną, seseris, kas padės užbaigti studijas, atsiekti tikslą?" Tikslą? Argi jis dar turėjo kokį tikslą? Ar jis nejaudė, kad, pardavęs save (nes tik pardavimas ir tikrai savęs per vestuves pardavimas įvyko!), jis sugniuždė bet koki

Vytautas-Jonas NARBUTAS

norą gyventi, siekti ko nors aukštesnio. Kiekviena valanda, veik kiekviena minutė vedė jį tiesiog į beprotybę — "savo jaunystę, savąją meilę šitam išdušusiam velnio sutvėrimui!" Net ir tie ponios Toscos gražieji dantys buvo naujausias technikos išradimas, garantuotas firmos Lu & Co. visam gyvenimui.

"Ir šitoji šlykštynė pagimdys kūdikį? Mūsų kūdikį?" Bet laikas bėgo, o ponia Tosca visiškai nė negalvojo sulaukti kūdikio, nes ji pati gerai žinojo — ji negalėjo jo turėti. Ir tai palažė Valentą galutinai, kol galiausiai jis vieną vidurnaktį, grįžęs, kaip ir visada, girtas iš miesto, ilgai, netardamas nė žodžio, žiūrėjo į savąją žmoną.

— Prostitutė! — pasakė galiausiai jiai ir drebančiais iš pykčio pirštais apkabino smaugdamas jos kaklą. — Teismas nuteisė Valentą mirties bausme už "nepaprastai ištikimos ir reto pavyzdžio bei dorumo žmonos nužudymą."

(Pabaiga)

— Į Korėjos pietų frontą atvyko dar penki Jungtinių Tautų stebėtojai. Tarp jų yra Kanados karo aviacijos pareigūnas H. Malkin.

PATRUKE ŽMONES! Atsiminkite šitą! Daug žmonių klausia kokia priežastis, kad mano ruptūra (pa-tru-ka) buvo maža. Taip! Daugelis jūsų anksčiau ar vėliau turite tą pacią bėdą, kaip ir kiti, jeigu JUS nesiojate NETINKAMĄ parašitį arba nepaisote SAVO mažo patrukimo šandien. Rytoj gali atsirasti DIDELIS gūžas arba BLOKIAU. Galvok teisingai, kol JUSU ruptūra dar maža. Kodėl kentėti ilgiau? Vertingas patarimas DYKAI! Jauskis smagiai. Gaukit palengvinimą DABAR. Ateikit pabandyti ir MATYKIT naują moksliskai išplanuotą "HOLD UP" ruptūros palaikytoją, kuris skirtingas nuo bile kurių, kurį jūs turėjote. Niekur kitur geriau. Palaiko raumenis daikte, kad ruptūra LAIKYTUSI AUKŠTYN ir VIDUJ, kad nesiveržtų. Nespaudžia, praturkinti raumenų ir nepažeidžia traukimo didesniu. Nėra kokių dirželių arba elastiško diržo. DYKAI pasitarimas kasdien nuo 10-6. Kainos \$15.00 ir aukščiau.

HUB RUPTURE SYSTEM
166 W. WASHINGTON STREET, Room 316, arti City Hall
Telefonas DEARBORN 2-2921.

SOTUS ALKANAM PADEK!

AID OVERSEAS, Inc., 2244 W. 23rd Place, CHICAGO 8, ILL. TELEFONAS VIRGINIA 7-8711.

AID OVERSEAS, INC., siūnia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSSR. Pristatymas trunka apie 18 dienų. Maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL. Kely dingę siuntiniai keičiami kitais, nes pilnas draudimas. Reikalaukite pilno sąrašo.

SIUNTINYS Nr. 3—\$6.60	SIUNTINYS Nr. 19—\$9.95
4 sv. rūkytų lašinių	4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų	2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino	2 sv. margarino
1 sv. kiaulienos mėsos	2 sv. marmelado
	4 sv. degintos kavos
SIUNTINYS Nr. 5—\$5.60	4 sv. cukraus
2 sv. rūkytų lašinių	2 gabalai tualet. muilo
2 sv. marmelado	SIUNTINYS Nr. 25
2 sv. pupelių kavos	E) 10 sv. gryn. kiaul. taukų \$4.25
2 sv. cukraus	C) 15 sv. gryn. kiaul. taukų 5.49
1 sv. margarino	D) 37 sv. gryn. kiaul. taukų 8.85
SIUNTINYS Nr. 10—\$6.40	SIUNTINYS Nr. 30
2 sv. rūkytų lašinių	A) 5 sv. degintos kavos ... \$5.50
2 sv. kiaulinių taukų	B) 5 sv. deg. kavos 5 skard. dėžutės ... \$5.80
2 sv. margarino	SIUNTINYS Nr. 93—\$6.95
2 sv. degintos kavos	5 sv. kiaulinių taukų
1 sv. šokolado	5 sv. degintos kavos
SIUNTINYS Nr. 12—\$5.95	SIUNTINYS Nr. 94
2 sv. rūkytų lašinių	A) 5 sv. šokolado ... \$4.50
2 sv. kiaulinių taukų	B) 8 sv. bičių medaus ... 4.80
3 sv. degintos kavos	C) 5 sv. kakavos ... 3.40
2 sv. cukraus	E) 10 sv. džiovintų sėklų ... 3.60
	I) 5.5 sv. margarinu ... 3.50

Taupyk Saugiai ir su Geru Uždarbiu

Turtas \$25,000,000. Atsargos fondas \$2,400,000.
Stipriausia Taupymo Įstaiga Amerikoje.

Standard Federal Building.

Standard Federal Savings

4192 Archer Avenue, Brighton Park, Chicago 32, Illinois.
JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.
Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

Downers Grove, Ill.

Puckoriai paliko seneliai

Liepos 12 d. Puckoriai apsi-džiaugė sulaukę pirmo vaikaidio (anūko). Sūnus Vytautas telefonu pranešė iš Nebraskos, kad pas jį atskridęs garmis ir palikęs sūnų, sveriantį 6 svarus ir 9 uncijas. Sūnui duotas vardas Robert John. Taigi Puckorien šiomis dienomis vaikščioja su šypsena veide — mat, jos troškimas tapti senele (Grandma) išsipildė. Lygiai ir Puckorius džiaugiasi susilaukęs vaikaidio: sako dar ilgai gyvuos Puckorių vardas Amerikos žemėje.

Naujagimis jaučiasi gerai. Seneliai nupirko už \$100 taupomųjų bonų ir išvažiavo į Omaha, Nebr., pamatyti anūko ir įteikti dovanų.

T. Sh.

Kas galėtų padėti naujakuriui?

Šiomis dienomis atvyksta iš Europos tremtinių J. Pėteraičių šeima — tėvai ir 2 mergaitės 6 - 11 metų. Ar negalėtų kas bent laikinai juos priglauti, kol jie galutinai susiras sau butą?

Šeima yra labai rami, sąžininga ir būtų labai dėkinga už šią pirmąją šiame krašte pagalbą. Prašoma pranešti ir "Naujie-nas" p. Jonikui, 1739 So. Hals-ted St., tel. CAnal 6-8500.

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 30 metų praktikavimas jūsų garantavimas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastis galvos skaudėjimo, svajimo arba aptemimo, nervu-tumo, skaudamą akių karštį, atitai-so trumparegystę ir tolgaregystę. Prarengia teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas da-rornas su elektra, parodančia ma-žiausias klaidas. Speciali atida at-kreipiana į mokyklos vaikus.
Vidutinis namas
Val.: nuo 10:00 ryto iki 7:30 v. v. Sereidomis iki 6 valandos vakaro. o Nedėlio pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaiso-mos be akinų. Kainos pigiau kaip pirmiau.

4712 So. Ashland Ave.
Phone YArds 7-1373

DR. E. MARKUNAS

Lietuvis Optometristas
6859 SO. WESTERN AVE.
Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien Trečiadienį popiet pagal susitarimą
Ofiso telefonas WAlbrook 5-6859
Rez. telefonas: WENTWORTH 6-4568

Dr. R. P. Lutkus

LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS
Akių Egzaminavimas
Akinų Pritaikymas
Ir Lensų Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WAlbrook 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien išskyrant ketvirtadienį, šešt. 11-3.

Dr. Kazimieras MICHEL

OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, pritaiko akinus, iš-taiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.
Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų: 35 metų praktika paleng-vina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys asaroja ar niežti, negalite sėdėti iverti i adatą, akys būjo astizios šviesos, neįžiūrite skel-tyti, užkeikt pasitarti su Dr. Michel —nieko nekainuos.
Antras aukštus.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YArds 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Geras natūralavimas.
Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YArds 7-1829
Pritaiko Akinus
Kreivas Akis
Ištaiso
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampus 34th Street
Valandos nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais nuo 10 iki 12 p.
Šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. p.

"NAUJENOS"—NEISSEMIA-MAS ŽINYNO IR ISMINTIES

SALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAI-TYTI IR PLATINTI

CEMENTINIS DABAS
Sautki HEMlock 4-5768
RODMAN BROTHERS
PILNAS PATAIKAVIMAS
Saligatvial, Laipalia, Keliukal
Belsmano ir Garzo Gindys
Madingi Papiriniai
HEMLOCK 4-5768
Vakarais, Sekm. ir Šventadieniais Sautki
HEMLOCK 4-5768 Klausit Albert

CHICAGO AVENUE DANTU LAB.

VELIAUSIOS PERMATOMOS DANTIS PLATES
Kiekvienas palengvinimas visišk-am ir veikiam laboratorijos patarnavimui.
32 metų patyrimo plates dirbime.
1720 WEST CHICAGO AVENUE
CHICAGO 22, ILL.
Tel. CHesapeake 3-2926.
HARRY OUZOUAN

BEGALINĖ ŠAKNIS

Begalinė Šaknis (Musk Roots) auga ir Lietuvoje, ir ten ją vadina begaline, nes niekas nėra su-radęs jos galo. Prieš 200 metų Lietuviai gydydavosi Begaline Šaknimi nuo aziatiškos choleros, nuo visokių karščiavimų, drugin, nuo vidurių uždegimų ir atliuosavi-mui surakintų ir neveiklių sanarių. Begalinė gera nuo visokių nervų ligų, nuo geltigės, nuo isterijų; kiti vartoja begalinę ir nuo nuomario ir paraliziaus. Pasidaryk begalinės arbatos ir gerk. Prisiūnčiam į jūsų namus. Begalinės svaras \$7.00, už \$1.00 dvi uncijos.

ALEXANDER'S

414 West Broadway
South Boston 27, Mass.
Skaitykite ir kitus paraginkite skaityti "NAUJENAS"

NAUJENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone Canal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$7.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$9.00 per year in Chicago
4 cents per copy

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu:
Metams \$9.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25
Vienam mėnesiui90
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija 4c.
Savaitei25
Mėnesiui90

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 2.00

Užsieniuose:

Metams \$10.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00
Naujienos eina kasdien išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Ill. Tel. Canal 6-8500.
Pienius reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Dar Vienas "Taikos Planas"

Prieš keletą savaičių Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Trygve Lie keliavo į Europos sostines, pasikū į Maskvą, ieškodamas būdo išgelbėti pasaulio taiką. Jisai kalbėjosi to su Stalinu, bet nieko gero iš to neišėjo. Netrukus po to, kai Lie sugrįžo į Lake Success, šiaurės Korėjos komunistai, apginkluoti rusų tankais ir patrankomis, pradėjo savo kruviną žygį į pietus.

Pavojus, kad iš to, kol kas dar lokalinio, konflikto gali išsivystyti viso pasaulio karas, pasidarė labai aštrus. Visur žmonės galvoja, kaip jį pašalinti, ir spaudoje pasirodo įvairūs sumanymai šituo klausimu.

Bene keisčiausią sumanymą pateikė Chicago Sun-Times užsienio žinių redaktorius Irving Pflaum, kuris siūlo dar kartą kreiptis į Rusijos valdovus. Girdi, jie "nėra gyvuliai" ir privalo suprasti, kad, jeigu kils visuotinis karas, tai niekas jo nelaimės; todėl argi jie nesiduos įtikinti, kad jiems patiems yra geriau tartis su Amerika ir kitomis šalimis dėl taikos?

Kaip matome, sena ir visiems seniai įkyrėjusi melodija: dar kartą kalbėti su Stalinu! Tačiau Irving Pflaum nori, kad jo siūlomas pasikalbėjimas su Stalinu būtų kitoks, negu visi kiti iki šiol buvę, arba proponuoti, pasikalbėjimai. Jisai pataria, kad į Maskvą vyktų ne koks nors vienas asmuo arba vienos valstybės delegacija, o viso nekomunistinio pasaulio vadai. Jie turėtų nuvykti į Kremlį ir pasakyti: "Mes atėjome dėl to, kad mes nenorime karo"; bet mes kovosime, jeigu būsime priversti kovoti, kaip Korėjoje; todėl ar sutinki diskutuoti kartu su mumis, kaip išvengti karo?

Pflaum sako, kad tai būtų be galo išpūdingas vaizdas: tuzinai ambasadorių ir ministerių, barškinančių į Kremliaus duris ir reikalaujančių kalbėti apie taiką! Ar Stalinas, kuris taip giriasi savo "taikos meile", galėtų atsisakyti? Pflaum nenori tikėti, kad jisai atsisakytų.

Kai Stalinas pasakys šitai 50 tautų delegacijai, kad jisai sutinka suvesti taikos klausimą, tai laisvojo pasaulio vadai sveris su komunistinio pasaulio vadais — ir atsisauks ir pastarųjų "išmintį".

Naivesnio "plano" dar mums neteko matyti. Penkių dešimčių tautų ministrai ir ambasadoriai turi keliauti į Maskvą ir barškinti į Kremliaus duris, prašydami, kad Stalinas teiktųsi su jais kalbėti apie taiką! Tai būtų didesnio masto žioplystė, negu Chamberlaino ir Daladierio kelionė į Muncheną pas Hitlerį.

Daug klaidų Vakarų demokratijos padarė savo užsienio politikoje po karo, bet tokios nesąmonės, kokią joms siūlo Irving Pflaum, jos, tur būt, jau nedarys.

Pietiniai Korėjiečiai Geri Kovotojai

Skaitant Amerikos korespondentų pranešimus, susidaro įspūdis, kad prieš komunistinius agresorius Korėjo-

je kovoja tikrai Jungtinių Valstybių kareiviai. Bet tenai kovoja taip pat ir pietiniai korėjiečiai, ir kovoja kartais geriau už amerikiečius. Gaunami karo departamentu pranešimai, kaip pastebėjo vienas spaudos komentatorius Washington, rodo, kad neseniai tam tikroje dalyje fronto "pietų korėjiečiai laikė tris ar keturis kartus ilgesnę liniją, negu amerikiečių jėgos".

O korespondentas Keyes Beech, savo akimis stebėjęs mūšius Korėjoje, sako, kad amerikiečiai per dvi savaites nuolatos traukėsi atgal, "išlygindami savo linijas", tuo tarpu kai pietų korėjiečiai savąsias linijas atlaikė.

Pietų korėjiečiams nesisekė pradžioje, kai jie buvo netikėtai užpulti ir neturėjo nei tankų, nei tinkamos artilerijos atsiginti nuo priešo. Bet dabar jie mušasi gerai, tik prašo daugiau amunicijos.

A P Ž V A L G A

SOVIETŲ GAMYBA "PRALENKĖ" PLANĄ

Sovietų valdžia praneša, kad krašto gamyba per antrąjį ketvirtį metų pakilo daugiau, negu kas buvo numatyta šioms metams penkmečio plane, nors kai kurios pramonės šakos nepasiekė savo kvotų.

Moskvos radijas sako, kad per antruosius tris mėnesius 1950 metais visa gamyba apskritai pakilo 3% virš nustatyto tikslo. Visa eilė pramonės šakų pasižymėjo ypač stambiais gamybos padidėjimais. Špižo kvota išpildyta su kauptu 22%, pieno — su 19% kauptu, anglių — 12%, aliejaus — 17%. Kuro dieselio motorams kvota išpildyta 155%. (t. y. 55% virš kvotos).

Visa tai skamba labai gražiai, bet kiek ko pagaminta, sovietų valdžia nepasako. Ji paduoda tik nuosimčius. Iš to visai negalima numanyti, koks yra pramonės stovis Sovietų Sąjungoje.

Jeigu jį praneštų, kiek tonų geležies ir pieno yra pagaminta, kiek kubilų žibalo išpumpuota iš žemės, ir t. t., tai būtų galima palyginti dabartinę SSSR gamybą su prieškarine (pvz. 1939) ir būtų matyti, kokį progresą ji daro. Bet tokių skaitlinių Maskva neskelbia.

Kodėl neskelbia? Todėl, kad jos nepatvirtina valdžios pasigymų. "Pagrų puodas netaukuotas", kaip sako lietuvių patarlė.

GRAŽINIS MEKSIKAI JOS VĖLIAVAS

JAV kongresas vienbalsiai priėmė bilį, kuriuo šios šalies valdžia įsakoma sugrąžinti Meksikai jos vėliavas ir kitokias emblemas, patekusias į amerikiečių rankas Meksikos kare.

Maždaug šešiasdešimt penkios meksikiečių vėliavos ir emblemos yra laikomos Jung-

tinių Valstybių karo akademijoje. Kongreso komisija, rekomenduodama priimti įstatymo sumanymą, pareiškė, kad toks žestas (vėliavų grąžinimas) pabrėš nuosirdumą ir draugiškumą santykių, esančių nuo daugelio metų tarp Jungtinių Valstybių ir Meksikos.

KATYNĖS SKERDYNĖ

Vienas rusas, B. Olšanskis, pasiskelbė keliuose rusų tremtinių laikraščiuose laisvą apie Katynės skerdynę, kurioje žuvo netoli 10,000 lenkų armijos karininkų, patekusių į nelaisvę sovietams.

Tų karininkų lavonus, užkastus Katynės miške, užliko pirmiausia vokiečiai, įsiveržę į Sovietų Sąjungą ir okupavę Smolensko sritį. Vokiečiai, žinoma, pasistengė tą faktą kuo plačiausiai paskelbti per spaudą ir per radiją, nes tai buvo puiki medžiaga propagandai prieš Sovietus. Maskva šaukė, kad lenkų karininkus nužudė patys vokiečiai. Skandalas pasidarė toks didelis, kad lenkų vyriausybės tremtyje pirmininkas gen. Sikorskis pareikalavo, kad Tarpautinis Raudonasis Kryžius pasistytų į Katynę bešalikių komisiją iširti, ar iš tikrųjų tenai surasti lavonai yra lenkų karininkų ir, jei taip, tai kas galėjo juos nužudyti.

Maskva ne tik pasipriešino šitam Sikorskio vyriausybės reikalavimui, bet palaikė jį balsu "įžeidimu" Sovietams ir tuojau nutraukė diplomatinis santykius su lenkais. Nuo to laiko Kremlius ėmė organizuoti ir remti lenkų komunistus SSSR teritorijoje ir jų komitetui, pagaliau, kai Lenkija buvo "išlaisvinta", pavedė Lenkiją valdyti.

Vokiečiams pasitraukus iš Sovietų Sąjungos teritorijos, Maskva 1944 m. pasiuntė savo "ekspertų komisiją" į Katynės mišką. Tos "Valstybinės Nepaprastos Komisijos vokiečių žvėriškumams iširti" pirmininku buvo paskirtas Nikolai Nilo-

vič Burdenko, vyriausias Kremliaus gydytojas.

Kartu su kitais komisijos nariais Burdenko pasirašė "tyrinėjimo protokolą", kuris kaltina vokiečius dėl Katynės žudynės.

Melagingas sovietų komisijos protokolas

Šio straipsnio pradžioje paminėtasis B. Olšanskis sakosi turįs tikriausią įrodymą, jogi sovietų komisijos protokolas buvo melagingas, nes tai jam pasakė neilgai prieš savo mirtį (1946 m.) pats jos pirmininkas N. N. Burdenko, kurį jisai pažinojo iš senų laikų ir su kuriuo per visą jo gyvenimą palaikė artimus ryšius.

Olšanskis apklankė jį Maskvoje, Tverės gatvėje, kada jisai (Burdenko) jau buvo ligonis. Jų dviejų pasikalbėjimas todėl buvo neilgas. Kai Olšanskis užsiminė jam apie Katynę, Burdenko, nervingai truktelėjęs ranką, tarė:

"Nėra ko apie tai galvoti. Katynės buvo ir bus. Pasirašius kaip reikiant mūsų motinėlyje Rusijoje, daug ko atkankstam. Mums reikėjo nurodymai atremti plačiai išpropaganduotą vokiečių protokolą. Pats Stalinas pavėdėmu, aš išvažiavau į užtikto masinių kapų vietą. Apžiūrėjimą darėme pasirinkdami, visi lavonai buvo ketverių metų senumo. Numarinimai įvyko 1940 m. Negalima atimesti galimybes, kad vokiečiai taip pat rengėsi tenai vykdyti sušaudymus. Toliau nuo vyriausiųjų iškasenų mės užtikome šeplynis lavonus, kurių puvimo laipsnis nesiekė daugiau vieno metų. Bet, apamai—man, kaip medikui, klausimas aiškus ir ginčytis čia netenka. Blogai atliko savo darbą mūsų draugai—enkavedistai."

Tai gi sovietų komisijos pirmininkas N. N. Burdenko, visai nedvejodamas, pripažino, kad lenkų karininkus, užkastus Katynės miške, galėjo nužudyti tik tie rusai. Jisai parėmė savo nuomonę ir aiškiu įrodymu: žudynės įvyko 1940 m., už metų laiko prieš vokiečių įsiveržimą į SSSR teritoriją.

Burdenko sako, kad "enkavedistai" (sovietų žvalgybos NKVD nariai) blogai atliko savo uždavinį, nemokėdami paslėpti tos masinės piktadarybės pėdsakų. Bet šiaip jisai nieko smerkino čia nemato. Panašius neįmoniškus piktadarybių "matuškoje Rusijoje" būvę daug. Burdenko nesijaudina, nes prie tokių dalykų jisai pripratęs. Jisai padėjo ir savo parašą po "protokola", žinodamas jo melagingumą. Mat, Stalinas jam tai "pavedė".

Praeitę galėjęs būti pado-

OPTIŠKA ILIUZIJA

V. VAITAS

CARO DESPOTIZMO RĖMIMAS

(Tęsinys)

Be to, diplomatai įtikinėjo, kad biznieriiai nesikiš į vidaus reikalus, t. y. jie nekludys bolševikams pas save šaudyti ir laikyti koncentracijos stovyklose savo "piliečius". Tam tenka patikėti žinant praktiką jų kolonijose, kur maharadžų, charnų, emirų ir tam panašių vardu satrapams leidžiama savu rėžtu išnaudoti žmones. Kam daryti išimtis "SSSR" o satrapui?

JAV-bės atsisakė 1923 m. pripažinti bolševikų režimą tik praktiškais motyvais, nes bolševikai nesutiko garantuoti jų piliečių turtą ir "teisėtą jų biznio vedimą" (ž. 1923.VII.19 V. Dep. Sec. laiškas). 1933 m. pripažinimas įvyko tik praktiškais motyvais.

1936 m. gruodžio pabaigoje,

rus žmogus ištvirko ir neteko paprastų žmoniškų jausmų, bedarydamas karjerą totalitarinėje diktatūroje.

Be Katynės piktadarybės kada nors dar bus iškelta viešumon.

KINIJOS KOMUNISTAI NETINKA Į JT

Valstybės departamento patarėjas John Foster Dulles nemano, kad Kinijos komunistai gali būti priimti į Jungtinių Tautų organizaciją. Savo kalboje San Francisko mieste jisai pasakė:

"...Tačiau mums tenka susirūpinti dėl (proponuojamo) priėmimo (į JT Saugumo Tarybą) Kinijos komunistų vyriausybės, kuri viešai skelbia smurtą, kaip tautinės politikos įrankį, ir kuri skatina šiaurės korėjiečius veikti visai paniekiant pareiktą Jungtinių Tautų valią. Tos vyriausybės priėmimu mes turime būti susirūpinę juo labiau, kad ji gavusi vietą, turės ne tikai balsą, bet ir teisę vetuoti Saugumo Tarybos žingsnius taikai atstatyti."

Dulles'o pažiūra yra teisingesnė, negu valstybės sekretoriaus Achesono, kuris yra pasakęs, kad Amerika balsuos prieš Kinijos komunistų priėmimą į Jungtines Tautas, bet nevertos "veto" teisės, jeigu dauguma Saugumo Tarybos narių pritaris priėmimui. Kodėl Amerika negali pavartoti šitos teisės, tuo tarpu kai Rusija vartoja ją nuolatos? Tai vis "ap-peaceamento" politikos likučiai.

JAV-bių ambasadorius Sovietuose buvo paskirtas J. E. Davies. Jis čio ten savo pareigas iki 1938.VI.7. 1941 m. išėjo jo knyga "Mission to Moscow", kurios turinį sudaro jo oficialūs raportai, laišakai draugams ir dienyno ištraukos. Iš ten matyti, kad Davies'ui buvo duoti du pagrindiniai uždaviniai: užbaigti senų skolų sutvarkymo klausimą ir iširti Sovietų pajūgumo potencialą. Davies'o knygoje skaitome:

"Nuo komunistiško principo faktiškai čia atsisakyta".

"Pasaulio proletariato ir revoliucijos ideja atidėta į šalį ir pakeista nacionalistinės Rusijos ideja".

"Mano nuomone nėra pavojaus iš komunizmo kiek tai liečia Jungtines Valstybes".

Bolševikų diktatūra "yra realistiška priemonė, vartojama tik apsaugoti liaudies mases kol jos pačios galės valdytis pagal sistemą, kurioje ideologikai aukščiausias bus asmuo, bet ne valstybė".

"Bendrai kalbant, armija yra aprūpinta "with good hand arms, fair airplanes and excellent tanks". "They have a strong army..."

Žodžiu, "SSSR" o imperija yra tinkamas JAV-bių demokratijai sąjungininkas, žinoma, ne daugiau kaip caro imperijai tik Prancūzų demokratija.

1941 m. rudenį prez. Rooseveltas pasiuntė į Maskvą savo asmeniską patikėtinį Hopkins'a pasikalbėti su Stalinu ir patirti kokia reikalinga sovietams parama.

Ir stebėtina, tarp kitų ginklų rusų Stalinas minėjo didelį skaičių šautuvų.

Caro imperija pajuto šautuvų trūkumą po karo poros metų, suvietai-gi po kelių karo mėnesių...

(Bus daugiau)

Lėktuvo avarija Brazilijoje

RIO DE JANEIRO, Brazilija.

— Brazilijos transportinis lėktuvas nukrito ir susidaužė. Žuvo keturi lėktuvo įgulos nariai ir trys politikieriai. Tarp jų buvo ir senatorius J. P. Salgado Filho, kuris rėmė Getulio Vargas kandidatūrą į prezidentus.

Getulio Vargas buvo Brazilijos prezidentas šešiolikos metų būvyje. Faktiškai kraštą jis valdė diktatūrinėmis priemonėmis. Dabar jis ir vėl stato savo kandidatūrą į prezidentus.

(Bus daugiau)

BIBLIJOS VERTIMAS I LIETUVIŲ KALBĄ

Rašo PROF. VACLOVAS BIRŽISKA

Sis Naujojo Testamento vertimas, arba, teisingiau pasakius, senojo vertimo nauja redakcija tiek tepastūmėjo į priekį visos Biblijos vertimo reikalą, kad atsirado keletas naujų asmenų, kurie, šiuo vertimu susidomėję, pradėjo jį patys savarankiškai ruošti, ir gal jų iniciatyva 1730 m. buvo suaukta speciali vertėjų komisija, kuri ir pasidalijo savo tarpe visos Biblijos vertimo darbą, nusistatčius, kiek pasinaudojant Bretkūno ir Chilinskio Biblijos vertimais, versti ne iš hebrajų ar graikų kalbos, bet iš Liuterio vokiško vertimo. Buvo nusistatyta darbu šiaip pasidalinti: Jurbarko, paskiau Mielkiemio kunigas Petras Gotlibas Milkė apsiėmė išversti Genezė, Deutoronomen ir Pranašus; Pilypas Ruigis — Leviticus; Hiobas Naunynas — Hiobą ir Patarles; Klaipėdos kunigas Abromas Dovydas Liuneburgas (gimęs 1670 VIII 31 ir miręs 1743 XII) knyga Cebeleth; Kalninkų kunigas Kristupas Sperberis (gimęs 1674 VIII 5 ir miręs 1752 II 10) — pirmą ir antrą knygą Chronicon; Skaistgirių kunigas Adomas Pridrikis Simelpenis II (gimęs 1677 XI 11 ir miręs 1740 X 23 — Exodus; Papelių kunigas Adomas Pridrikis Simelpenis III — Josua, Judicium; Rusnės kunigas Jonas Jokūbas Sperberis dalį Senojo Testamento; Verdainės kunigas Pabijonas Kalau (gimęs 1691 VII 19 ir miręs 1747 VIII 11) knygas Esra ir Nehemia; Joneikiškių kunigas Mykolas Zigmantas Engelis (gimęs 1700 X 5 ir miręs 1758 X 18) — Jere-

mijo knygas; Įsručio kunigas Adomas Enrikas Pilgrimas (gimęs 1702 m. ir miręs 1757 XII 28) — pirmą Samuelio knygą; be to, tam tikras dalis buvo apsiėmę išversti ir kunigai Sleisnikas, Franžas Gaištatas ir Leo, bet atrodo, kad bent šie savo pažado netesėjo, nes vėliau 1735 m. Biblijos bendradarbių tarpe jie nenurodomi, o jau jų vietoje minimi keli, kuriems 1730 m. planu nebuvę pavesta jokio darbo, bet kurie, matyti, ėmė dirbti vėliau, savo darbą vienam ar kitam neatlikus. Tai Saluvos kunigas Kristijonas Sperberis (gimęs 1676 m. ir miręs 1750 m.), Vėluvos kunigas Kristupas Konradas Gericas (Göriztas) (gimęs 1677 XI 12 ir miręs 1752 IV 22) ir Vilkyškių kunigas Pridrikis Heidmanas. Vyriausia vertimo priežiūra buvo rankose Įsručio kunigo Jono Berento, kuris pridėjo lietuvišką prakalbą "Mano mielas Skaitytojau", ir Petro Gotlibo Milkės, kuris baigtą vertimą dar kartą visą peržiūrėjo, stengdamasis suderinti įvairių vertėjų nevienodai išverstas vietas. Vertimas, daugiausia atsirėmęs Liuterio vertimu, buvo pabaigtas 1733 m. ir išspausdintas 1735 m. Karaliaučiuje Pilypo Kristupo Kanterio spaustuvelyje. Tais pačiais metais iš to paties rinkinio buvo atmušti ir du Naujojo Testamento leidimai, be pakeitimų vėliau pakartoti 1749 m. (gal ir 1740 m.). Tuo būdu lietuviškas visos Biblijos vertimas tebuvo išspausdintas praėjus beveik dviem šimtams metų nuo to laiko, kada ji buvo pradėta versti i lietuvių kalbą. Bet ir dabar vertimas nebuvo tobulas, nes ir Milkės pastangos suderinti daugelio vertėjų kalbą ir terminologiją nedavė visiškai patenkinamų vaisių, nes visi skubėjo kiek galima greičiau atiduoti darbą į spaudą; įvairiose vietose atsirado nemaža nevienodai išverstų žodžių ir įvairių prieštaraimų.

Dėl to, kai visas leidinys buvo išparduotas, jis nebuvo mechaniškai iš senojo rinkinio pakartotas, bet tas pats Kvantas pavedė vienam iš 1735 m. Biblijos vertimo bendradarbių, Adomui Pridrikui Simelpenigui III, dar kartą visą vertimą perredaguoti. Toks pataisytas leidimas, papuoštas gražia Simelpenigio prakalba "Lietuvos nepakentė nepagyrytės", 1755 m. buvo išspausdintas Kanterio lėšomis ir jo spaustuvelyje. Naujasis Testamentas, kaip ir visuose vėlesniuose leidimuose, gavo atskirą antraštinį lapą ir puslapį žymėjimą ir dar buvo ir atskirai atmuštas, dviem skirtingais, mokykloms skiriamais, leidimais.

Šio pagrindinio ir labiausiai žinomo 1755 m. Biblijos leidimo buvo išspausdinta tiek, kad jo užteko daugiau kaip 50 metų. Bet leidimui išsibaigus, sumanyta vėl jį iš pagrindų perredaguoti bei palyginti ir su hebrajų ir graikų tekstų, ko, kaip matėme, nežiūrėta ruošiant anuos leidimus. Liudviko Martyno (Gedimino) Rėzos sumanymu ir rūpesčiu 1809 m. buvo sudaryta komisija naujam Biblijos vertimui paruošti. Į komisiją įėjo, be Rėzos, dar vyskupas Borovskis, D. Valdas, kunigas Verneris ir kunigas Kunovas. Bet iš jų keturių tik vienas Rėza tedalyvavo vertime, o anie trys buvo tik leidimo organizatoriai. Patį naująjį vertimą atliko Rėza, padedamas Nybūdžių kunigo Kristijono Gotfrido Cipelio (Zippel) (gimisio 1742 I 28 ir mirusio 1815 II 11), Gerviškėmių kunigo Enriko Ibsio (Hibsch) (mirusio 1814 X 19) ir Valtėkiemio superintendente Jono Gotfrido Jordano (gimisio 1753 VI 30 ir mirusio 1822 VIII 1). Cipeliui ir Ibsui mirus dar to darbo nebaigus, jį pabaigė vienas Rėza su Jordanu ir Samueliu Teodoru Cipeliu (gimisio 1777 IV 15 ir mirusiu po 1834 m.), Karaliaučiaus Lebo kuni-

gu, stojusiu į talką vietoje savo mirusiojo tėvo. Nors vertėjai plačiai naudojo 1755 m. Biblijos leidimu, Bretkūno vertimu ir kunigo Gotfrido Ostermejerio 1755 m. leidimo pataisomis, jo paliktomis rankraštyje, tačiau jų pagrindinis darbas buvo lyginamas su graikų tekstu, kurį protestantų Biblijos vertėjai laiko pagrindiniu autentišku. Biblijai išleisti Britanijos biblijos draugija assignavo 200 svarų sterlingų ir tais pinigais vertimas buvo išspausdintas 1816 m. Karaliaučiuje Degenos spaustuvelyje. Išspausdinta 3000 egzempliorių ir dar atskirai atmušta 3000 egzempliorių Naujojo Testamento. Bet Rėza ir vėliau savo vertimą taisė ir tobulino, padedamas Piktupėnų kunigo Kristijono Danieliaus Hasensteinio (gimisio 1756 II 13 ir mirusio 1821 XII 17), kurį mirusį pavadavo jo sūnus, Tilžės lietuvių kunigas Pridrikis Teofilus Hasensteinas (gimęs 1786 IV 29 ir miręs 1830 VIII 3) ir Ragainės lietuvių kunigas Karolis Enrikas Malkevičius (Malkevit) (gimęs 1791 XII 5 ir miręs 1850 XII 28). Šis taisytas leidimas buvo išspausdintas 1824 m., tačiau jau ne Karaliaučiuje, bet Tilžėje E. Posto spaustuvelyje. Jį be pakeitimų pakartojo 1853 m. Pridrikis Kuršaitis, bet, jį išleides, jis ėmėsi naujo vertimo redagavimo ir, gerokai ištaisęs, išspausdino 1858 ir 1861 m. 1865 m. Kuršaitis jį perredagavo iš naujo, iš pagrindų visą vertimą peržiūrėjęs, ir toks be pakeitimų buvo spausdinamas 1865, 1869, 1885 ir 1897 m. 1898 m. leidimą vėl iš pagrindų peržiūrėjo kunigas Jonas Pipiras (gimęs 1833 IV 23 ir miręs 1912 III 29), Adomas Einaris (gimęs 1842 III 21 ir miręs 1906 X 11) ir Lukau iš Klaipėdos. Toks jų ištaisytas leidimas buvo dar pakartotas 1903, 1908, 1910, 1946 ir kt.

(Bus daugiau)

RUSIJOS IMPERIALIZMAS

1914 m. sausio mėn. marksių-bolševikų žurnale "Prosvieschenije" Nr. 1 buvo išspausdintas istoriko M. N. Pokrovskio straipsnis "Rusų imperializmas dabar ir seniau".

Istorikas M. N. Pokrovskis, neabejotinai bolševikų bendradarbis ir kartu jų istorikas. Tai įdomu su kai kuriomis to straipsnio pagrindinėmis mintimis susipažinti, kurias "Naujojoje Gadynėje" 1917 m. Nr. 5 Z. Angarietas atpašakojo.

M. N. Pokrovskis sako, kad Rusijoje kapitalizmui stiprėjant tolydžiai augo imperializmas. Ir tai buvo savotiškas, sakysime, primitivus imperializmas. M. N. Pokrovskis sako, kad kadangi dėl šalyje veikiančios baudžiavos ir natūralaus ūkio pačios Rusijos gaminių vidaus rinkos nebuvo, o jos būti negalėjo dėl žmonių neturto, tai rusams pramonininkams parūpo užsienio rinką. Pirmoje eilėje jie pradėjo skverbtis į Persiją, Turkiją, į Kaukazą, Užkaukazį, Čivą, Bucharą ir toliau. Betgi rusų kapitalizmas kitur skverbėsi ne ramiu keliu, siūlydamas savo prekes ir tenykštėms sąlygoms pristatindamas, bet jis ten ėjo, anot M. N. Pokrovskio, "durtuvo pagalba".

Tuo pat atsirado "didvyriai" kariai, kurie užkariavo Kaukazą, įsigalėjo Užkaukazį ir slinko kitur, kur nesutiko pasipriešinimo, kur nesudūrė su Anglijos ir kitų stipresnių valstybių interesais. Rusai nesistengė pas save vidų įgyvendinti socialinių reformų ar pasirūpinti savų gyventojų gyvenimo sąlygų pagerinimu, jų įpirkimu pajėgumo didinimu, kad galėtų tapti didesniais vartotojais. Rusų buržuazija "durtuvo" pagalba skverbėsi į svetimus kraštus, kur ilgai taip pat skurdą įgyvendino. Jiems nepavyko įsigalėti Persijoje, Turkijoje, nes čia susidūrė su Anglijos interesais, bet tolydžiai galėjo pamažu slinkti į Aziją, o anksčiau pasiekti Baltijos jūrų krantus paverdant latvius, estus ir užkariauti Lenkiją ir Lietuvą, apie ką Pokrovskis nutylė, lyg tie kraštai iš seno būtų rusams priklausę.

Rusų ėmė augas kapitalas užsienių rinkoje visur sudurdavo su anglų konkurencija, o tarp Rusijos ir jos artimiausio kaimyno Vokietijos tokių prekybinių interesų susidūrimo veik nebuvo. Tai daug kas spėjo, kad ateity rusai su vokiečiais pasidarys gerais sąjungininkais prieš Angliją. Vienok 1914 metais karas prasidėjo tarp Vokietijos ir Rusijos, o karo metu sąjungin-

inkais pasidarė Rusija su Anglija. Galėtume nuo savęs pridurti, kad lygiai kaip ir šio buvusio antrojo pasaulinio karo pradžioje bolševikiška Rusija su hitleriška Vokietija pasidarė ne vien tik sąjungininkais, bet net kraujo draugais, nes kartu abudu dūrė durklus į lenkų pašonę ir tą valstybę per septyniolika dienų galutinai sužlugdė ir jų žemę draugiškai pasidalino. Bet vėliau tuodu ginklo "draugai", "kraujo kovos bičiuliai" tarp savęs susipeša ir vėl bolševikiška Rusija virsta Anglijos sąjungininke. Ir vos spėjo karas baigtis, kaip karo metu sąjungininkai pasidarė atvira prieša. Bet anglai, tur būt, nenorėdami per daug pyktis su rusais, tylois visur savo pozicijas užleisdžia JAV ir JAV, rodos, pirmą kartą su Rusija atsistoją akysenon, tik jau ne kaip šio pereito pasaulinio karo sąjungininkai, bet jau atviri priešai Korėjos karo laukuose. O M. N. Pokrovskis teigia, kad Rusijai nuo 1863 m., tai yra nuo tų metų, kada rusai galutinai įsigalėjo Lenkijoje ir Lietuvoje, pradėjo rūpėti Tolinieji rytai. Ji, suprask Rusiją, norėjo Mandžūrijos, Korėjos ir Persijos, o vidaus krašte siautėjo Sipiagino-Plėvės reakcija.

Dabar M. N. Pokrovskis lygiai panašiai galėtų rašyti:

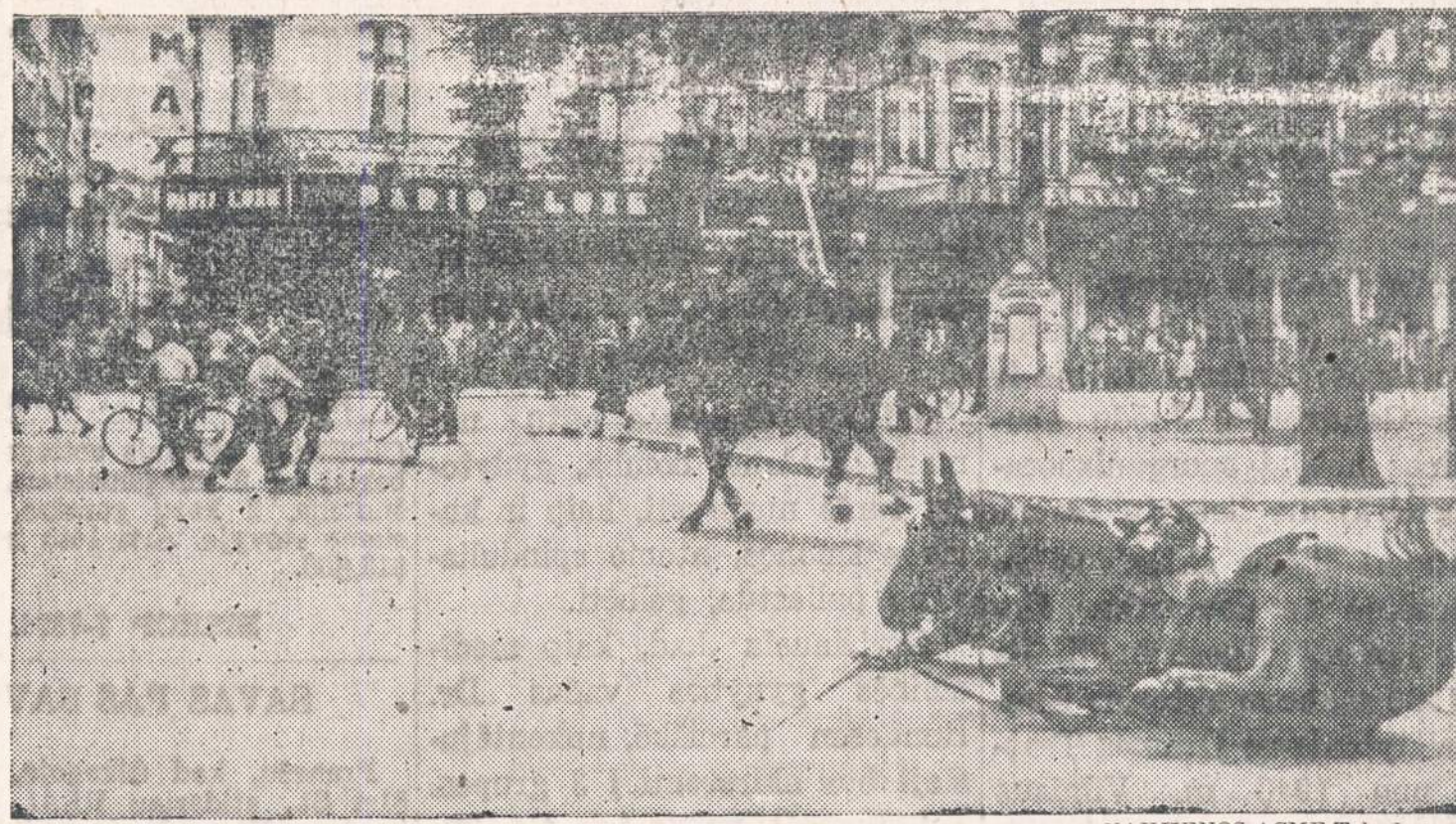
"Sovietinei Rusijai po antrojo pasaulinio karo rūpėjo Mandžūrija, Korėja, Persija, o viduje siautėjo Stalino-Berijos reakcija".

Ir kaip tik tuo metu, kai rusai bolševikai, dovanojami lenkams Rokossovskij, galutinai Lenkijoje įsigalėjo ir Lietuvoje vidaus partizaninės kovos apimta ir žemės ūkyje įgyvendinta savotiška sovietiška baudžiava, komunistų terminologija tariant — kolchozai įvedami, rusai bolševikai savo karo žygį pradeda Korėjoje.

Deja, M. N. Pokrovskis dabar taip rašyti negalėtų, nes bolševikai rusai pasidarė dar aktyvesni imperialistai kolonizatoriai, pralenkiant bet kurio rusų buvusio caro politiką. Dabartinė Rusija lygiai tokia yra imperialistinė, kaip buvusi carų Rusija. Čia jokio skirtumo. Jei carų Rusija turėjo karo didvyrius Kaukaze, Lenkijos, Lietuvos, Bucharos ir kitų kraštų nukariuotojus, tai dabar turi panašius "didvyrius", nukariavusius Vengriją, Rumuniją, Rytprūsius ir pakartotinai užėmusius Lietuvą, Lenkiją ir kitus kraštus.

Be apie carų Rusiją kaip imperialistinę mažą kas kalbėjo, o tokia buvo išgarsėjusi Anglija. Mat, Anglija savo vienuolius, ar kitokius žygius darydama turėjo keltis per vandenį, o rusai pamažu, kaip tarakonai, slinko sausuma kaimynų žemes tolydžiai užimdami. Tai kai kam atrodo, kad vyksta tik šio toks sienų pasikeitimas, bet tai ne imperializmas...

Kur įsigalėjo Anglija, jei ten nebūta vien tik laukinių ir puslaukinių apgyventa, tokių kraštų veik nemėgino anglais kolonizuoti. O štai Australiją, Kanadą kolonizavo, o Afrikoje pilnai to nepadarė, Indija liko veik kaip buvusi. Gi rusai užimtose žemėse visur vykdė kolonizaciją. Jei rusams kai kur kolonizacija nebuvo tokia sėkminga, tai tik ten, kur susidūrė su vietos gyventojais kaip žymiai už rusus kultūringesnius, ūkiškai pranašesnius kaip Kaukazą, Lenkijoje, Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir kitur, bet ir čia mėgino vis giliau šaknis įleisti, pamažu tuos kraštus rusais apgyvendinant. Anglija visur savo ko-

Riaušės Belgijos mieste Liege. Policija bando išvaikyti minią, kuri reikalauja, kad karalius Leopoldas atsiskaitytų nuo sosto.

Literatūrinės diskusijos Rašytojų Klube

Chicago Lietuvių Rašytojų Klubas šį šeštadienį, rugpjūčio 5 d., 7 val. vak. Trentinių Namuose, 2244 W. 23 Palce, mėnėsiniame susirinkime rengia diskusijas, tema "Dabartinė lietuvių literatūros padėtis Amerikoje". Pagrindinis pranešėjas — rašytojas Aloyzas Baronas.

Kviečiami atsilankyti ir diskusijose dalyvauti ne vien rašytojai, bet ir visi tie kultūrininkai, kuriems rūpi mūsų literatūros klausimai. Susirinkime savo kūrybos pal-

skaitys Nijolė Jankevičiūtė, pirmosios "Draugo" literatūrinės premijos laimėtoja.

Rašytojų Klubu Valdyba

Muzikas Byanskas atostogavo

"Birutės" choro vedėjas muzikas Jonas Byanskas atostogas praleido pas savo gimines Virginijoje ir Tennesee valstybėse. Ten jis aplankė pusbrolius ir pusseseres, paviešėjo, teko ir pažvejoti. Atsipūkęs ir sutirpėjęs dabar vėl grįžo į kasdieninį darbą.

DELHI PIKNIKAS

Lietuvių Draugiškos Pagalbos Klubas RENGIA PIKNIKĄ Sekmadienį, Rugpjūčio-August 6 d., 1950 m. Prasidės 2 valanda po pietų MALDEIKIO FARMOJ

Važiudami pamikit iš Delhi Otterville kelia. Iš Otterville į kairę suktis; dvi mylios prie nuo Otterville. Veiks daug sporto narių. Nartintieji dirbtį prie tabako, turėsite progos susitikti su tabako augintojais. Gros gera muzika. Veiks geras bufetas. Kviečiami visi iš visur atsilankyti. RENGĖJAI.

Planavimas ir Taupymas daro žmogų laimingą. Pradėk taupyti nors po truputį kas savaitę. Pas mus jūsų sutau-
pas yra apdraustos Federal Savings and Loan Insurance Corporation, iki \$5000.00 ir neša gerą dividendą. Duodame paskolas namams lengvais išsimokėjimais.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 So. Halsted Street Tel. HAYmarket 1-3317
Daily 9:00 A. M. to 5:00 P. M.; Thursdays 9:00 A. M. to 8:00 P. M.
Wednesdays and Saturdays 9:00 to 12:00 Noon.

TAUPOKIT DĖL ATEITIES

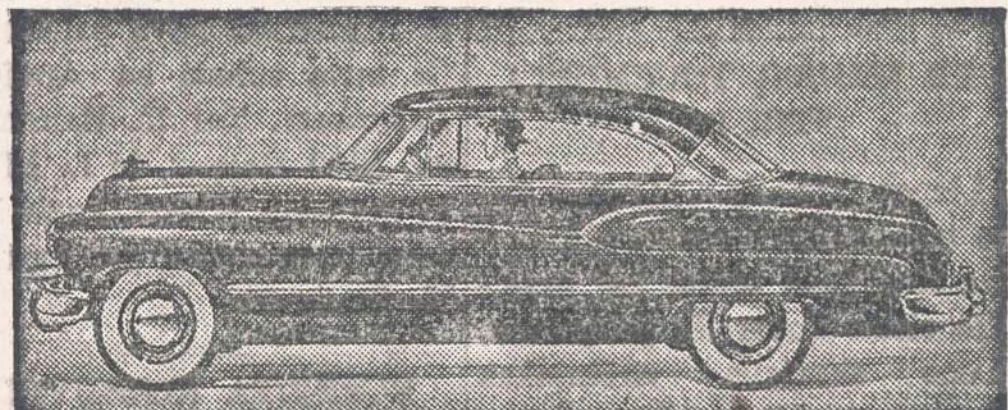
Pasidėkite savo taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association.
KUR — kiekvieno taupomo indėliai yra apdrausti iki \$5,000 by an agency of the U. S. Government
KUR — visada buvo ir yra išmokama aukštas dividendas visiems mūsų taupytojams.
KUR — pinigai kiekvienam taupytojui buvo ir yra išmokama ant pareikalavimo.
KUR — patarnavimas visuose finansiniuose reikaluose yra teisingas ir mandagus.

TURTAS VIRŠ 5 MILIJONŲ DOLERIŲ.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6234 SO. WESTERN AVE. JOHN PAKEL, President Telefonas: GROvehill 6-7575

TA
BUICKA
SIANDIEN
GALITE
GAUTI
PAS

Milda Buick Sales

Dan Kuraitis, Jonas Rodinas, Vincas Parėdnis ir Antanas Bačkys.
907 W. 35th STREET Tel. LAFayette 3-2022

Tel. Virginia 7-6585

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1-3 ir 7-8
Seredomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1-3.
Rez.: 3241 W. 66th Place
Phone REPUBLIC 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidarys ofisą
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. WATERfall 4-3060
Pirma kasdien nuo 1-4 val. popiet
ir nuo 7-9 val. vak., išskiriant šeštadienį ir sekm. švent. pagal susitarimo.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. COMMODORE 4-1187

Ofiso Tel. VIRginia 7-0036
Rezidencijos telefonas
BEVERly 8-8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 RACHEL AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 v. vakaro
šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų
Trečadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2-4 ir 6-8
Tel.: PULLMAN 5-8277

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas: SEeley 3-7330
Namų tel. BRUNSWICK 8-0597

DR. STRIKOL

Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8;
Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YARDS 7-4787
Namų Tel. PROspect 6-1930
Jei neatsiliepęs viršutiniai telefonai,
Saukite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS

DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
Arti 47th Street
Telefonas YARDS 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9
vakaro, trečadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. HILLtop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMlock 4-5849
Rezidencija HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir
Penktad. 1:30-4; 7-9 vakaro
Treč. ir Šeštad. tikta susitarus.

DR. B. C. BRUZAS

DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečadieniais tik susitarus
4003 Archer Avenue
Truputį ir rytus nuo California
Tel. YARDS 7-7772

DR. STASYS BUDRYS

DR. MILDA BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
5946 W. Cermak Rd., Cicero, ILL.
VAL.: 2-5 ir 6-8, šeštad. 2-4 p.p.
Tel. ofiso OL 2-3652, rez. YA 7-8283

Ofiso tel.: YARDS 7-1166
Rezid. tel.: DANube 6-1126

DR. J. GUDAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val.
kasdien. Atidaryta trečadieniais ir
šeštadieniais; ketvirtad. ir priespiet
tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 p. p.
ir 7:30-9 vak. Šeštad. nuo 2-4 p. p.
Trečiad. ir Sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PROspect 6-3838
Resid. Tel.: VIRginia 7-2421

Ofiso ir Namų Tel. RELiance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2-4 popiet; 6:30-8:30
vakarais. Trečadienį pagal sutartį.

DR. J. MOCKUS

DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUDSON 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00-12; 2-5; 6:30-8
Trečadienį uždarytas
Antradienį ir šeštad. vak. uždaryta.

DR. EDWARD E. MURASKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kas-
dien, išskiriant treč. švent. 2 iki 4
Ofiso Telefonas: GROvehill 6-1321
Rezid. Telefonas Vincennes 6-3900

Emerg. Tel. KEDzie 5-2868

Dr. Emily V. Krukas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAFayette 3-3210
Val.: pirm., antrad., ketv. 12-2:30
6-9 vak., penkt. ir šešt. 12-2:30
6234 Archer Road

ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr., ir ketv. 3-5 v. v.
trečiad., penkt. ir šeštad. 3-8 v. v.

DR. V. P. TUMASONIS

GYDYTOJAS - CHIRURGAS
Ofiso telefon.: HEMlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telefon.: COMMODORE 4-3864
10828 SO. WABASH AVENUE
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p. p.
Neturi valandų Trečiad. ir Sekmad.

KITATAUČIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 7-0554
Jei neatsiliepia saukite—
Res. Tel.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
popiet; ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sėkmadienį nuo 10 v. iki 12 dienos

NUO UŽSIENEJUSIŲ, ATVIRŲ

SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ

IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, AT-
VIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie
negali ramiai sėdėti ir nakintis
miegoti, nes jų užsienėjusios žaizdos
neįstai įsiskaidina. Kad pašalinti tą
niežėjimą ir skaudėjimą senų, at-
virų ir skaudžių žaizdų, uždekitė
LEGULO Ointment. Jų gydymo s
ypatybės palengvins jūsų skaudėji-
mą ir galėsite ramiai miegoti nak-
tis. Vartokite jas taipgi nuo skau-
džių nudegimų. Jos taipgi pašalina
niežėjimą ligos, vadinamos PSORIA-
SIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos,
vadinamos ATHLETE'S FOOT, su-
stodami džiūviną odos ir perplūšimą
tarppirščių. Jos yra tinkamos var-
toti nuo džiūstančios ir suskilusios
odos. Jos yra geros gyduolės nuo
visų išviršinių odos li-
gu. LEGULO Oint-
ment suteiks jums pa-
galbą nuo nuvargusių
peršamų ir niežtinčių
kojų. Legulo Ointment
yra parduodamas po
75c., \$1.25, \$3.50.
Pirkite vaistinėse Chi-
cagoje ir apylinkėse
arba atsiųskite money
order į:

LEGULO, Department J,
4847 W. 14th St. Cicero 50, ILL.

CONRAD

FOTOGRAFAS

Studija įrengta pir-
mos rūšies su mo-
derniškais užlaido-
mis ir Hollywood'e
sviesomis. DARBAS
garantuotas.

414 W. 63rd ST.
Tel. EN. 4-5883-40

Pas Budriką jus geriau nu-

pirksite (baldus) rakandus. Čia
rasite 40 įvairių žymiausių iš-
dirbysčių, Kroehler, Pullman,
Simmons, Sealy, Thayer, Lees,
Armstrong, Lloyds, Rembrandt.
Elektriniai šaldytuvai, Tele-
vizijos setai, Skalbiamos ir pro-
syjimo mašinos, Siuvamos ma-
šinos, Rašomosios mašinėlės,
Jewelry ir kitkas.

JOS. F. BUDRIK,

Inc.

3241 SO. HALSTED STREET

Radio valanda leidžiama 21
metai iš WCFL 1,000 kil. sto-
ties, sekmadieniais 5:30 iki 6:00
vakare, su dideliu orkestru ir
žymiais dainininkais.

SOPHIE BARCUS

RADIO VALANDA

IS STOTIES

W. G. E. S.

5000 watts—1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penk-

tadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte.

Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki

8:00 valandos vakare

Lietuviškos Vakarųškos

Tel.: HEMlock 4-2413.

7121 So. Rockwell Street,

Chicago 29, Illinois

MONGOLAI PRAGYDO LIETUVISKAI

(Tęsinys)

Nebėra Jablonskio raštų rinkinio

Slapuko P. B. nuomone, vėl didelis tarybinis nuopelnas turėtų būti ruošimas — Jablonskio raštų rinkinio. Skaityti nemokančiam latvui ar avigalviui rašai, rašėiva P. B. ? Bolševikai, matyt, bus sunaikinę visą Jablonskio raštų rinkinį (5 tomus), kurį Nepriklausomos Lietuvos metais suredagavo jų „nusi-pelnusio mokslininko“ vardu, apdovanotas J. Balčikonis, o išleido (1932 - 1936 m.) švietimo Ministerija. Kurgi tas leidinys, kad dabar vėl reikia Jablonskio raštus iš naujo leisti? Tai bolševikiniai stebuklai ar siaubingos pasakos?!

Negirdėti kalbininkai

Vienintelis rašiko P. B. pasigyrimas lieka bolševikmečių išleistas „Lietuvių kalbos rašybos žodynas“, kurio puslapių skaičiui padidinti buvo surašyti ir vietovardžiai su asmenvardžiais, tarmių aprašymas, lyg to būtinai reikėtų rašybos žodyne. Kokia jo moksline vertė, matyti kad iš to, jog „Ji redagavo grupę kalbininkų — K. Gasparavičius, N. Grigas, J. Lauzskas, K. Ulvydas ir A. Žirguly“. Sako, kad kiekvienas lituanistas žino, jog tie žmonės nėra jokie kalbininkai. Tik vienas Ulvydas — ir tai tik karo metu — tėra buvęs jaunuojų asistentu universitete, o Grigas dirbo Lietuvių Kalbos Žodyno redakcijoje, bet jokiais moksliniais darbais nebuvo žinomas. O visi kiti kalbininkais ir negirdėti, nebent tik bolševikai gali per porą metų pasidaryti mokslininku.

Kuriamos mongolų tarmės Lietuvoje

Kad būtų „Gimtosios kalbos mokėjimui Lietuvoje skiriama daug dėmesio“, tai gal tik ta prasme, jog stengiamasi kuo greičiau Lietuvoje išnaikinti lietuvių su jų kalba. Jei jau daugiau kaip trečdalis lietuvių tautos išvežta pražūčiai ir Sovietų (arba enkavedistų „Tarybų“) Rusiją, o į jų vietą prikelta mongolų ir kitokių aziatinių bolševikų, tai tik ne dėl to, kad čia suklestėtų lietuvių kalba. O gal taip kuriamos tarybinės mongolinės „lietuvių kalbos“ tarmės, kurias, tur būt, tyrinėja minėtieji „tarybiniai“ tarmių tyrinėtojai. Greičiausia, kaip sakiau, bolševikų tikslas yra visiškai lietuvių tautos išnaikinimas, išgabenimas iš Lietuvos. Tai tas „dėmesio skyrimas lietuvių kalbai“ tėra paprastas bolševikinis žmonių mulkinimas ir propaganda, ypač užsieny, bolševikiniais džingischanams ruošiantis užgrobti visą pasaulį, kad žmonės prieš laiką neišsigastų ir neižiūrėtų (bent akių neatsikrapščiusieji) žmonijos pabaigos.

Žinančiam tik sarkazmą sukelia rašalauja P. B. krevezojimas, kad „Lietuvių kalbos dėstymui keliami vis didesni reikalavimai“. Kiek bolševikmečių buvo rūpinamasi mokslu, ypač lietuvių kalbos, mes gerai atsimename iš savo patyrimo. Kai Azijos ordos, tavorščiai Stalinui susitarus su kamarotu Hitleriu, sugarmėjo į Lietuvą ir mokyklą, kaip ir visą gyvenimą, į savo globą paėmė komunistų partija ir NKVD, tai pirmoji vieta buvo ištikimumas komunistams ir politgramatos kalimas, bet ne rūpinimasis lietuvių kalba, ypač kad patyrę mokytojai buvo suareštuoti, išvaikyti ar nužudyti. Nėra jokio pagrindo manyti, kad jų bolševikai būtų prisi-gimę. Mokslas, taip pat ir su-naikinimui pasmerktos lietuvių tautos su jos kalba, bolševikme-

čių buvo labiausiai kritės. Geresnis lietuvių kalbos mokytojas iš disciplinos nepripažįstančių, neretai ir nelietuvių mokiūnių komjaunuolių geresnio lietuvių kalbos mokėjimo ir negalėjo reikalauoti, nes tuoj būtų apšaukę jį laikantis buržuazinių prietarų, ir jo tolimesnis gyvenimo kelias jau buvo NKVD žinioje.

Blševikinis mokslas

Idomu, kokį rašėivos P. B. skelbiamą tiriamąjį darbą dirba dabar Lietuvoje net studentai lituanistai, nes faktams nurodyti ir čia jo lūpos surakintos. Ką gali tokie studentai, kurių dalį ir anuo metu bolševikai buvo atrinkę iš bolševikuojančio, bet normalaus pasiruošimo neturinčio jaunimo ar be mokyklos senų bolševikų, parodyti moksle, galima įsivaizduoti. Net jų tariamųjų mokslininkų, „profesorių“ paruoštas Mažvydo sukaktuvėms paminėti leidinys buvo nemokos vertės straipsnių rinkinys, geresnius dalykus nurašinėjant iš pasitraukusių ir Vakarų lietuvių mokslininkų, bet, žinoma, pagal drąsų bolševikinį paprotį, nei nurašomųjų autorių vardo nenurodant.

Kuo galėtų „Vilnis“ patarnauti lietuviams

Toliau bolševikinių pasakų maliorus P. B. sako, kad „kalbininkų darbas Lietuvoje susilaukia aukšto įvertinimo“. Girdi, vienam seniausių kalbininkų J. Balčikonui suteiktas „nusi-pelnusio mokslininko“ vardas. Tą įvertinimą gerai įsivaizduoja geriausiai paruoti ir išmoksclin-ti lituanistai, kurie buvo priversti bėgti iš bolševikinio ro-jaus Lietuvoje, turėdami nepilnų metų bolševikinės lituanistinės globos patyrimą. Todėl nė vieno rimtesnio lituanisto dabar Lietuvoje nebėra. Tad patarti-ti jų kompetetingų asmenų pasiklausti, prieš moliavojant bolševikinius lietuvių kalbos ro-jaus paveikslus. O antra, „Vilnis“ ir kitos Stalino batlaizų gazetios lietuviams bent tiek pasitarnautų, jei, savo privilegijuota padėtimi pasinaudodamos, pasistengtų gauti pranešimus, kada tie nusipelnusieji mokslininkų vardais apdovanotieji bus išgabenti į Sibiro taigas kator-gos darbams ir mirčiai, kai jau bolševikinei propagandai neberekės jų paslaugų.

Mikas Maikis.

LAIVYNO LAKŪNAI PRISAIKDINTI

Chicago's srities jūrų laivyno lakūnų atsarginis vienetas Glenview jūrų laivyno stoty buvo prisaikdintas ir yra pasirušė išvykti tarnybai į vakarų pakraštį.

Illinoiš naujokų ėmimo komisijos direktorius Armstrong pareiškė, jog prireikus gali būti imami ir kariuomenę dabar ir 22 m., gal būt net jaunesni. Taip tenka daryti tiems naujokų ėmimo punktams, kurie jau baigė tikrinti 25 - 24 m. vyrus ir negalėjo užpildyti nustatytos kvotos.

MAZIAU TENORI DIRETI FABRIKUOSE

Chicagoje dabar mažiau tesusirenką prie pramonės įmonių raštinių vartų ieškančiųjų darbo nuo to laiko, kai prasidėjo Korėjos karas birželio 25 d. Tačiau įmonės dirbančios pilnu tempu ir ligi šiol nesą darbo jėgos trūkumo.

Illinoiš darbo departamentas pareiškė, jog valstybėje per savaitę, kuri baigėsi liepos 15 d., buvo 131.170 užsiregistravusių bedarbių, o prieš metus jų būta 218.445.

STIPRĖJA TEATRALŲ ŠEIMA

Chicagoje įsikuria rež. A. Škėma ir aktorius K. Gandrimas

Šiomis dienomis atvyko į Chicago ir čia įsikuria dvi naujos teatro jėgos: Antanas Škėma ir Kazys Gandrimas. Juodu abu dirbs naujai suorganizuotame bendrajame lietuvių teatre.

Antanas Škėma aktorius ke- lią pradėjo ne nuo vakar dienos ir jau spėjo pasižymėti. Jis nuo 1936 m. buvo aktorius Kau- nes Valstybiname Dramos Teat- re, o nuo 1940 m. Vilniaus Miesto Teatre aktorium ir vė- liau režisierium.

A. Škėma Vilniaus Miesto Teatre pastatė Podoro „Lopš- nę“ ir V. Atlanto „Buchalteri- gus klaidą“. „Vaidilos“ teatre Vilniuje jo buvo pastatyta Ap- pel drama „Gertrūda“.

Pirmasis A. Škėmos drama- turgis pasirodymas buvo 1942 m. Vilniuje. Jo pjesė „Julijana“ buvo įtraukta į Vilniaus Miesto Teatro repertuarą, bet vokiečių okupacinės valdžios ji buvo už- drausta statyti.

Tremtyje A. Škėma teatro darbą dirbo Augsburgėje ir Ha- nau („Atžalynė“). Tačiau Vo- kietijoje jos daugiausia rašė. Išlei- do novelių rinkinį vardu „Nuo- dėguliai ir kibirkštys“, ir dra- matinę legendą „Živilė“ (iš- spausdintą 1948 m. „Aiduose“), su pasisekimu rež. J. Blekaičio pastatyta Kanadoje. Plačiai bendradarbiavo spaudoje ir įvairiais straipsniais. Šiuo metu rankraštų turi dramą „Pasku- tinį tardymą“.

Numatoma, kad jo „Živilė“ bus vienas pirmųjų lietuvių teatro pastatymų Chicagoje.

Dabar rež. A. Škėma, rež. J. Blekaičio ir „Atžalynė“ teatro kviečiamas kartu su akt. K. Gandrimu, persikėlė į Chicago ir tuojau įsijungia į lietuvių teatro veiklą.

Aktorius Kazys Gandrimas pradėjo karjerą Lietuvos Vals- tybės Radiofone 1939 m. prane- sėju. Užėjus bolševikams, perėjo į Kauno Valstybės Dra- mos Teatrą, tačiau ir čia ryšių su radiofonu nenutraukė. Vo- kiečių okupacijos metais jis ve- dė lietuvių patriotizmą kurstan- čius ir jų pamėgtus „Tėvynės Garsus“ (ir vardas jo paties pramintas). Buvo suorganizuot- as ir tremtyje Vokietijoje „Tė- vynės garsų“ ansamblis (Hof- krugė), su kuriuo kartu dirbo ir K. Gandrimas.

K. Gandrimas, A. Škėma su- ponia Janina ir dukrė šiomis dienomis iš New Yorko lėktu- vu atskrido į Chicago ir apsi- gyveno 4533 S. Greenwood Ave. (tel. BO 8-7431). p. s.

IŠ CHICAGOS

★ DAUGIAU ŠAUKIAMA STOTI

32 Cook apskrities naujokų ėmimo punktai gavo paragin- mus trečiądienį pradėti patir- nimus ir kariuomenę stojančių vyrų, kad per 4 dienas galima būtų praleisti 2.555 vyrų.

Valstybės naujokų ėmimo ko- misijos direktorius pareiškė, jog ėmimo centras 209 W. Jackson turės patikrinti kasdien po 1200 vyrų vietoj ligšioliniui 300.

PER MĖNESĮ TEUŽMUSTA „TIK 20“

Liepos mėnesis Chicago's eis- mo nelaimėms buvo laimingia- sias nuo 1948 metų, kai prasi- dėjo eismo kontrolės programa. Eismo skyriaus viršininkas Ahern pranešė, jog š. m. liepos mėnesį tebuvo užmušta 20 žmo- nių. Toks mažas eismo nelai- mių skaičius nuo 1918 m. š- met esąs antras, nes mažiau te- žuvo nuo to laiko tik 1943 m., kada buvo užmušta per mėnesį 17 asmenų.

GELBĖJIMAS PO ATOMINIO PUOLIMO

Jei ant Chicago's būtų nu- mesta atominė bomba, gydyto- jai turės nuspręsti, kaip ir ku- riuos žmones, atomo spindulia- vimo palietus, gelbėti.

Greičiausia, kad, kaip medi- cininės gynybos vadas Dr. Bundesen pareiškė, nukentėju- sieji bus skirstomi į 3 grupes.

Į pirmąją grupę įeis tie, ku- rie mirtinai paliesti atomo spin- dulių. Niekas nežino, kaip juos išgelbėti — pareiškė Bundesen.

Antrąją grupę sudarys tie, kurie turi gerų davinį išgyti, jei tik susilauks tinkamos pa- galbos ir priežiūros. Į trečią- tės skirti tuos, kurie bent kiek turi šansų pagyti.

Bundesen pareiškė, jog kiek- vienas pilietis turėtų įsigyti do- zimetrą, kuriuo galėtų išsima- tuoti savo gautąją nuo atomo radiaciją. Tada gydytojais gal-ėtų greitai nukentėjusiam pri- taikyti gelbėjimo priemones.

Svarbu atominio puolimo me- tu kitiems žmonėms maišantis nekludyti gelbėjimo darbus. Pareigūnai pareiškė, jog būsią organizuojamos ir mankština- mos gelbėjimo komandos, ku- rios galėtų nukentėjusiuosius išgabenti į nuošaliai esančias pirmosios pagalbos stotis ir li- gonines. Pareigūnai būsią pa- statyti skersgatviuose, kad nu- rodytų žmonėms, kur eiti.

Ruošiama pavojaus atvejui 150 mylių aplink Chicago įreng- ti visas medicinos priemones su ligoninėmis, kraujo tankais, gydytojais ir sesutėmis.

Dr. Irvy, Illinois medicinos mokyklos vedėjas, pareiškė, jog jei Chicago būtų puolama, mies- tas pirmosios pagalbos turėtų laukti iš nepalietų kvartalų ir priemiesčių. Esąs reikalas taip organizuojamas, kad pagalba galėtų būti gaunama prireikus net iš Springfieldo ar Clevelan- do.

Medicinos pagalbos taryba susideda iš 80 vadovų iš įvairių mokslo sričių. Jie turi nustatyti visą organizaciją kovai su ato- miniu, bakteriniu ar paprastu miesto bombardavimu.

Sudaryti pakomitečiai (sub- committees) pavojaus atvejui medicinos pagalbai, transpor- tui, pirmajai pagalbai, aprūpini- mui, susisiekimui, kraujo rei- kalams, radiacijos nudegimui, maistui ir vandeniui, net psi- chiatriniais atsitikimams.

VAIKŲ DIENA PARODOJE

1950 m. Chicago's parodoje pirmadienį bus vaikų diena. Įvairiais tautiniais Europos ir Azijos drabužiais apsidariusių pasirodys scenoje 50 vaikų, ku- rie atstovaus 25 kraštams, į kuriuos siunčiami Care paketai. Mrs. Morris Fischbein, 5543 Blackstone, papasakos apie są- lygas Europoje iš savo nesenos kelionės įspūdžių.

NEBUVO ĮSAKYMO SUIMTI— KALTINAMASIS PALEI- DZIAMAS

Du vyrai, kaltinami gembli- ravimu, savivaldybės teisėjo R. P. Drymalki buvo paleisti, nes jie buvę suimti be įgaliojimo (warrant). Tai E. Banning, 45 m., 5200 Harper, ir L. Pflaum, 39 m., 3833 Wilcox, kurie šešta- dienį buvo suimti per kratą 117 N. State St.

SUZEISTA RIMKUVIENĖ

Mrs. Anna Rimkus, 60 m., 4322 S. Maplewood Ave., nuvež- ta į St. Bernard's ligoninę, nes ji virsdama 47th ir Ashland Ave. susižeidė kelią.

Pirkite tose krautuvėse, kurios GARSINIA „NAUJENOSE“

CLASSIFIED ADVT.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, žemė — Pardavinimi
CICEROJ. Mūrinis cottage. 6 kam- bariai su 3 miegamaisiais. Furnasu šildoma. 2 karų garažas. Puikiau- sime stovyje. Arti 14th ir 56th Ct. \$12,600.

BISHOP 7-7324.

SAVAS PAS SAVUS

Pranešu, kad Čikagoje, 1757 W. 51st St., atidariau REAL ESTATE kontorą. Visus, kurie turite pardu- ti arba norite įsigyti bet kurį ne- kilnojamą turtą, namus, farmą, sklypą, prašau kreiptis pas mane. Turintiems išnuomoti butą, surasiu tinkamą nuomininką. Reikalui esant, parūpinsiu paskolą (mortgage) ir padėsiu atlikti kitus pirkimo par- davimo formalumus. Reikalingi yra agentai dirbti už atlyginimą.

Cia pat atliekamas gyvybės ir sveikatos draudimas. Treptiniais padėsiu ir toliau susirasti darbą, su- tvarkyti pilietybės dokumentus ir suteiksiu kitokią kalbėję bei teisinę pagalbą.

Kontora atdara kasdien nuo 9—7 val. vak., šeštadieniais nuo 9—1 val.

JONAS KUTRA

Real Estate Broker

Prospect 6-7238. Frontier 6-3734 (po 7 val. vak.)

NEPRALEISKITE šios, labai geras pajamas duodančios, nuosavybės. 2 namai. Vienas namas su krautuve ir 6 kambarių flatu viršų. Kiti na- mai su 4 ir 3 flatais ir 2 karų ga- ražu. Arti 23rd ir So. Kedzie Ave. Kaina \$15,500.

BISHOP 7-7323

MANO TEISINGAS PATARNAVI- MAS Real Estate reikaluose padar- ysi jums daug gero. Per mane ga- lima nusipirkti arba parduoti bile- koki namą greitai ir pelningai. Taupykite sau. Notarizuojū visokius dokumentus. Parūpinu morkiū- duodu draugiškus patarimus, kad jūsų reikalas būtų saugus ir pelnin- gas. CHARLES E. URNICH-URNIK, 2500 W. 63rd St., 2 lubos. Tel. Pro- spect 6-6025, Chicago, 29. ILL.

PUIKI biznio progą didžiojo krau- tūvių apylinkė. Prie 26th St. arti Christiana Ave. KRAUTUVĖ su 3 kambarių butu užpakalyje ir 4 kamb. butas 2-me aukšte. Kaina teisinga. \$22,000. BISHOP 7-7324.

CICEROJ. Cottage. Brick sidingu apmuštas. 5 kambariai su 2 miega- maisiais. 1 karo garažas. Arti 22nd St. ir 56th Ave. Kaina \$9,000.

BISHOP 7-7323.

MŪRINIS cottage. 6 kambariai su 2 miegamaisiais. Arti 31st ir So. Springfield Ave. Automatinis aly- vų kuroimas. 1 karo garažas. La- bai gerai prižiūrėtas. Kaina \$12,400.

BISHOP 7-7324.

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavinimi

40 AKRŲ miško. 18x16 namas. 2 šuliniai. 1½ mylios ir rytus nuo Black Top County M. kelias. Telefo- nas, elektra, mokyklos busas yra. \$1,750. cash.

Robert R. Glen, R. F. D. 1, ADAMS. WIS.

FURNITURE-FIXTURE FOR SALE

Rakandai ir Įtaisai Pardavinimi

MODERNIZUOKIT

Savo Virtuve

arba Bathroom su Steel Wall Tile kambarys 4x7, 4 pėdų aukščio \$59.00. Sudėsimas—Kreditas.

Lafayette 3-2977

Pasirinkimas gražiausių spalvų.

FURNISHED ROOMS—TO RENT

Gyvenimui Kambariai

RENDON 2 miegami kambariai. Galima vartoti virtuvę ir skalbyklą. Šaukiti iki 3 val. popiet.

WATERFALL 8-3053

RENDON kambarys vyrui. Su vir- tute. Taipgi rendon 4 kambarių furnišuotas flatas 2 arba 3 suau- gusiems žmonėms. 6541 So. Camp- bell Ave.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

PARDAVIMUI RESTORANAS Ro- selande biznio distrikte, 4½ metū lyssas. Turi parduoti tuojau iš prie- žasties blogos sveikatos. Įsimokė- timais atsakomiesiems žmonėms. Del informaciją šaukite C. Kulis, Commodore 4-3650.

120 AKRŲ farma. Arti Wisconsin Dells. Modernus namas. John A. Bintlzer, Lyndon Station, Wis.

TAVERNA IR NAMAS

pardavinimui. 5 kambariai gyvenimui užpakalyje, U formos baras. Elektri- kiniai šaldytuvai.

5436 WEST 95th STREET Oak Lawn, Ill.

PADAŽNEJO GAISRŲ

Liepos mėnesį buvo duoti 3- 602 gaisro pavojaus ženklai (alarmai). 1949 metais tuo pa- čiu metu jų būta mažiau — 3- 399.

HELP WANTED—MALE

Reikia Darbininkų

REIKIA patyrusių operatorių prie single press, gang press ir power riveting machine. Kreiptis į em- ployment office.
HAGGARD & MARCUSSON CO.
1109 West 37th Street
Mes samdomė buvusius tremtinius.

REIKIA SANDELIO STOCKMEN (TURI SKAITYTI ANGLISKAI)

★ Nuolatinis darbas
★ 40 valandų darbo savaitė
★ Daug pašalpų darbininkams
★ Tuojaus pirkiniams nuolaida
KREIPTIS SIANDIEN
Employment Office, 9 aukštas

THE FAIR
State & Adams St.

CABINET MAKERS,
\$1.46 į valandą

ADLER-JONES CO.
521 So. Wabash Ave.

VETERANAM ir jauniem vyram nevysresniem 24 metų dykai kello- nę. Transportacija parūpinama. Nuolatinė tarnyba ir gera ateitis. Matykite Mr. CAIN. Mira Mar Hotel 6218 So. Woodlawn, arti 63rd, nuo 9 ryto iki pietų. Nereikia telefo- nuoti.

PAGELBININKŲ

reikia plieno statybos įstaigoje.

Nuolatinis darbas.

VERLING STEEL WORKS

313 W. 23rd Street.

REIKIA ALUMINUM MOULDERS

Machine or bench

CAST PRODUCTS CO.
2621 Belmont

VYRO reikia bendram ofiso valymo darbiui ir porterio darbiui. Nuolatinis darbas. Matykite MR. SILLS

RUBY CHEVROLET CO. INC.
1158 W. Adams St.

SITUATION WANTED

Ieško Darbo

IESKAU DARBO PRIE NAMŲ. Moku maliauti ir dekoruoti. Taip pat pataisau namus. WALTER WATKINS.

6700 STONY ISLAND AVE.
Telefonuokit ryte arba vakare
Tel. Hyde Park 3-2516

BUILDING CONTRACTORS

Namų Statytojai—Taisytojai

JOHN G. MEZLAISKIS

GENERALINIS KONTRAKTORIUS IR NAMŲ STATYTOJAS

Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų lotų. Perkam lotus. Rei- kale kreipkitės, gausite teisingą pa- tarnavimą už prieinamą kainą.
6649 SO. MOZART STREET
Tel. GROVEHILL 6-6588

JONAS CONRAD TUCK POINTING

BIZNYJE

Atnaujina nusišėdėjusį namą pripildome lietaus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kaminius ir apie langus. Per daug metų gerai patyręs darbe lietuvis. Reikalui pri- jus kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GROVEHILL 6-4177

REPAIRS—IN GENERAL

Įvairūs Pataisymai

DIDELĖ SUTAUPA

DIDELĖ NUOLAIDA

ant radijų, televizijų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų ir rakandų.

Matykite mus pirma pirkimo

Mes taipgi turime kelis vartotus šaldytuvus, skalbyklų ir vacuum valytuvų kainą nuo \$15. Ateikite i mūsų įstaigą ir pamatykite patys.

Mes paismime jūsų seną prekę išeiktimui.

A. C. NOVAK & SONS

3428 WEST 63rd STREET

Tel. REPUBLIC 7-2650
CHICAGO 29. ILL.

HELP WANTED—MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

VYRŲ IR MOTERŲ REIKIA

NAKTINIŲ VALYTOJŲ

★ Nuolatinis darbas

★ 40 valandų darbo savaitė

★ Daug pašalpų darbininkams

★ Tuojaus pirkiniams nuolaida